

Jakomäen, Tattarisuon ja Tattariharjun aluesuunnitelma 2016–2025

Suunnitelmaselostus

Jakomäen, Tattarisuon ja Tattariharjun aluesuunnitelma 2016–2025

Julkaisija: Helsingin kaupungin rakennusvirasto

Vastuuhenkilö: Anni Tirri

Teksti ja visualisointi: Zuzana Hrasko-Johnson, Timo Häll, Anniina Tarhonen,
Anne Ekholm, Antti Siuruainen, Markus Holstein

Kartat: © Karttakeskus Oy, Lupa L4377

ISBN: 978-952-331-048-3 (verkkoversio)

ISSN: 1238-9579

Jakomäen, Tattarisuon ja Tattariharjun aluesuunnitelma

Suunnitelmaselostus

Destia Oy
Infrasuunnittelu
Vantaa
10.12.2015

SISÄLLYS

1	Perustiedot	1
1.1	<i>Suunnitelma-alue</i>	1
1.2	<i>Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus</i>	2
1.3	<i>Tarveselvitysvaiheen paikkatietoaineistot</i>	3
1.4	<i>Suunnitteluun vaikuttavat ajankohtaiset hankkeet</i>	3
2	Koko suunnittelualuetta koskevat yleiset teemat/selvitykset	4
2.1	<i>Palveluverkosto viheralueilla</i>	4
2.2	<i>Sininen verkosto</i>	6
2.3	<i>Viherverkosto</i>	8
2.4	<i>Hoitoluokkien muutostarpeet</i>	12
2.5	<i>Luonnonmukaiset viheralueet</i>	14
2.6	<i>Lumilogistiikkatarkastelu</i>	22
3	Osa-aluekuvaukset	27
3.1	<i>Jakomäki</i>	28
3.2	<i>Alppikylä</i>	29
3.3	<i>Tattarisuo ja Tattariharju</i>	30
4	Hankkeiden valinta	31
4.1	<i>Katu- ja viheralueille esitettävät hankkeet</i>	31
4.2	<i>Jatkosuunnitteluhankkeet</i>	39
7)	Hanke-esitykset ja rahoitustarve	42
8)	Lähteet	43

LIITTEET

- 1 Aluekortit
- 2 Yhteenveto asukaskyselystä
- 3 Yhteenveto luonnonhoidon osuuden vuorovaikutuksesta
- 4 Alueen luonnonhoidon suunnitelma
- 5 Yhteenveto aluesuunnitelman tarveselvitysvaiheesta

10.12.2015

1 PERUSTIEDOT

1.1 Suunnitelma-alue

Suunnitelma-alue sijaitsee Helsingin koillisessa suurpiirissä. Alueeseen kuuluvat Jakomäen peruspiiri, Puistolän peruspiirin osa-alueet Tattarisuo ja Alppikylä, sekä Malmin peruspiiriin kuuluva Tattariharju. Suunnitelma-aluetta rajaavat lännessä Valuraudantie ja Malmin lentokenttää kiertävä ulkoilureitti, pohjoisessa Suurmetsäntie ja Lahdenväylä, idässä Vantaan kaupungin raja sekä etelässä Lahden- ja Porvoonväylät. Suunnitelma-alueen pinta-ala on noin 411 hehtaaria ja väkiluku vuonna 2015: 6 331 asukasta. Väestöennusteen mukaan alueen väkiluku tulee kasvamaan lähes 50 % seuraavan 10 vuoden aikana, minkä lisäksi Malmin lentokentän aluetta suunnitellaan 25 000 asukkaalle.

Taulukko1. Suunnittelualueen pinta-alan jakautuminen maankäyttöluokittain.

	Katualue	Ajorata	Jalankulku ja pyöräily	Katuviheralue	Viheralue
Pinta-ala (ha)	66,0	32,3	8,3	31,7	272,3

Taulukko 2. Väkiluku suunnittelualueella 2015 ja 2025.

Väestötiedot 2015	0-6 vuotta	7-19 vuotta	20-64 vuotta	65- vuotta	yhteensä
Jakomäki	431	747	3 102	1 003	5 283
Alppikylä	124	155	697	72	1 048
Tattarisuo	0	0	0	0	0
Tattariharju	0	0	0	0	0
yhteensä	555	902	3 799	1 075	6 331
Väestöennuste 2025					
Jakomäki	669	964	4 240	1 117	6 990
Alppikylä	214	373	1 285	170	2 042
Tattarisuo	0	0	0	0	0
Tattariharju	0	0	0	0	0
yhteensä	883	1 337	5 525	1 287	9 032

10.12.2015

1.2 Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Aluesuunnitelmaan sisältyvä tarveselvitys käynnistettiin loppuvuodesta 2013 käyttäjäkyselyllä, jonka jälkeen järjestettiin erillinen maastokysely luonnonhoidosta. Konsultti suoritti maastoinventoinnit syksyn 2014 aikana. Tarveselvitysvaiheen yhteydessä järjestettiin 25.8.2014 rakennusviraston asiantuntijasidosryhmien välinen kokous, jossa keskusteltiin mm. alueen ajankohtaisista kaavoitushankkeista, alueen ongelmista sekä alueelle laadituista suunnitelmista.

Varsinainen aluesuunnitelman laatiminen aloitettiin Jakomäen kirjastossa 23.4.2015 pidetyllä asukastilaisuudella, joka oli jaettu kahteen osuuteen. 1. osuudessa alkuiltapäivästä asukkailla oli mahdollisuus tavata aluesuunnittelijat ja antaa palautetta alueen nykytilasta ja esittää toiveita ja ideoita alueen kehittämiseksi. 2. osuus käsitti alkuillasta järjestetyn työpajan, jossa asukkaat ideoivat alueelle kohdistettavia kehittämishankkeita ja priorisoivat niitä apunaan käyttäjäkyselystä ja maastoinventoinneista laaditut yhteenvedot. Asukastilaisuuden jälkeen käynnistettiin yhteistyö Tattarisuon alueen yrittäjien kanssa tavoitteena kehittää Tattarisuon teollisuusaluetta.

Rakennusviraston asiantuntijasidosryhmät pitivät 4.6.2015 yhteisen kokouksen, jossa käytiin läpi muiden virastojen ajankohtaisia hankkeita ja peilattiin niitä yleisötilaisuudesta ja maastoinventoinnista nousseisiin hankeehdotuksiin. Kokoukseen osallistui alueen kaavoittaja, liikennesuunnittelija sekä lähiöprojektin ja ylläpidon vastuuhenkilöitä.

Suunnitelmaluonnos, hankeohjelmat ja aluekortit laadittiin kesän 2015 aikana. Asukkaiden oli mahdollista seurata suunnittelun vaiheita ja kommentoida materiaalia rakennusviraston Internetsivujen kautta koko suunnittelutyön ajan. Suunnitelmaluonnos oli nähtävillä 15.–30.10.2015 rakennusviraston Internetsivuilla.

Luonnonhoidon suunnitelmaluonnos esiteltiin luonnonhoidon työryhmälle 2.3.2015. Katu- ja puisto-osaston johtoryhmä käsitteli suunnitelman linjaukset, painotukset ja kustannusraamin 15.10.2015. Yleisten töiden lautakunta hyväksyi Jakomäen, Tattarisuon ja Tattariharjun aluesuunnitelman vuosille 2016 – 2025 ohjeellisena noudatettavaksi 17.11.2015.

Aluesuunnitelmaan sisältyneen vuorovaikutuksen lisäksi Jakomäessä on kaupungin toimesta järjestetty Ylipormestarin asukasilta 8.5.2014 ja erikseen nuorille 19.8.2014 sekä Jakomäen turvallisuuskävely 20.5.2014, mihin myös rakennusviraston edustajat osallistuivat. Myös näistä tilaisuuksista saatua palautetta hyödynnettiin aluesuunnitelman laadinnassa.

10.12.2015

1.3 Tarveselvitysvaiheen paikkatietoaineistot

Suunnittelualueen yleisten alueiden kuntokartoitus suoritettiin maastossa tarveselvitysvaiheessa kesän ja syksyn 2014 aikana. Kartoituksessa kohteiden kuntoa verrattiin tavoitetilanteeseen ja tiedot dokumentoitiin paikkatietomuodossa. Tuotettu paikkatietoaineisto sisältää rajauksina ja ominaisuustietoina teemoittain tiedot kohteiden kunnosta ja epäkohdista sekä toimenpide- ja kehittämistarpeista. Käytettyjä teemoja olivat ajoradat, katuviheralueet, jalankulku ja pyöräilyreitit, rakennetut viheralueet, toiminnalliset alueet, valaistus, rakenteet, kalusteet ja varusteet sekä hule- ja pienvedet.

1.4 Suunnitteluun vaikuttavat ajankohtaiset hankkeet

Jakomäen aukiolle on tehty pieniä toimenpiteitä viihtyisyyden ja turvallisuuden parantamiseksi kesällä 2015. Esimerkiksi aukion pahimpia painuma-kohtia on korjattu, valaistuksen kehittämisprojekti on käynnistetty yhteistyössä lähiöprojektin kanssa sekä aukiolla on järjestetty koululaisten maalaustalkoita, joiden yhteydessä alueen istutusaltaat on koristeltu. Valaistuksen parantaminen ja maalaustalkoot ovat lähtöisin alueen asukkaiden ja erityisesti nuorisotilan ja koulujen aktiivisuudesta.

Jakomäen keskiosassa on suunnitteilla kaavamuutos, jossa selvitetään edellytyksiä alueen koulu- ja päiväkotirakennusten peruskorjaukselle, osittaiselle purkamiselle ja uudisrakentamiselle sekä asuntojen täydennysrakentamiselle. Kaavaprosessin yhteydessä tutkitaan myös virkistysalueiden ja liikennejärjestelyiden kehittämistä.

Alueella tehtyjen parantamistoimenpiteiden sekä keskeneräisen kaavaprosessin vuoksi Jakomäen aukion alueelle ei esitetä aluesuunnitelmassa uusia toimenpiteitä.

Somerikkotieltä on laadittu liikennesuunnitelma, jonka mukaan kadulle olisi tulossa pyöräkaistat. Hanke on tällä hetkellä keskeytetty em. kaavamuutosprosessin vuoksi. Liikennesuunnitelma tulisi myös päivittää ennen kuin se voidaan toteuttaa.

Kiinteistön Jakomäentie 6 -alueelle on laadittu uusi asemakaava, jonka toteuttaminen on käynnissä vanhojen asuinrakennusten purkutöiden osalta. Keskeneräisten töiden vuoksi kaavan alueelle ei tässä vaiheessa esitetä lisätoimenpiteitä.

Malmin lentokentän lentotoiminta tulee todennäköisesti päättymään lähivuosina ja alueen laaditaan kaavarunkoa. Lentokentän alue on rajattu aluesuunnitelman ulkopuolelle, mutta alueen käyttötarkoituksen muuttuminen heijastuu osittain myös aluetta rajaavien katujen ja viheralueiden toimintaan, jolloin asialla on vaikutusta myös aluesuunnitelmassa esitettäviin toimenpiteisiin.

10.12.2015

2 KOKO SUUNNITTELUALUETTA KOSKEVAT YLEISET TEEMAT/SELVITYKSET

2.1 Palveluverkosto viheralueilla

Toiminnallisten alueiden palveluja hyödyntävät asukkaiden lisäksi alueella toimivat päiväkodit ja Jakomäen peruskoulu. Rakennusviraston tarjoamat palvelut suunnittelualueella ovat hyvät ja alueella on tarjolla runsaasti leikki- ja pelimahdollisuuksia lapsille. Puistoreitit tarjoavat lisäksi erilaisia ulkoilumahdollisuuksia kävelystä pyöräilyyn. Malmin lentokenttää kiertävällä ulkoilureitillä ja suunnitelma-alueen vieressä sijaitsevassa Kivikon liikuntapuistossa on talvisin myös hiihtoladut.

Suunnittelualueella sijaitsee yksi varsinainen leikkipuisto, LP Jakomäki, jossa on mm. kahluuallas. Leikkipaikkoja on Kaadepolulla, Jakomäenkalliolla ja Mätäspolun puistikossa. Palveluverkosto täydentyy Alppikylänpuiston leikkipaikan rakentuessa.

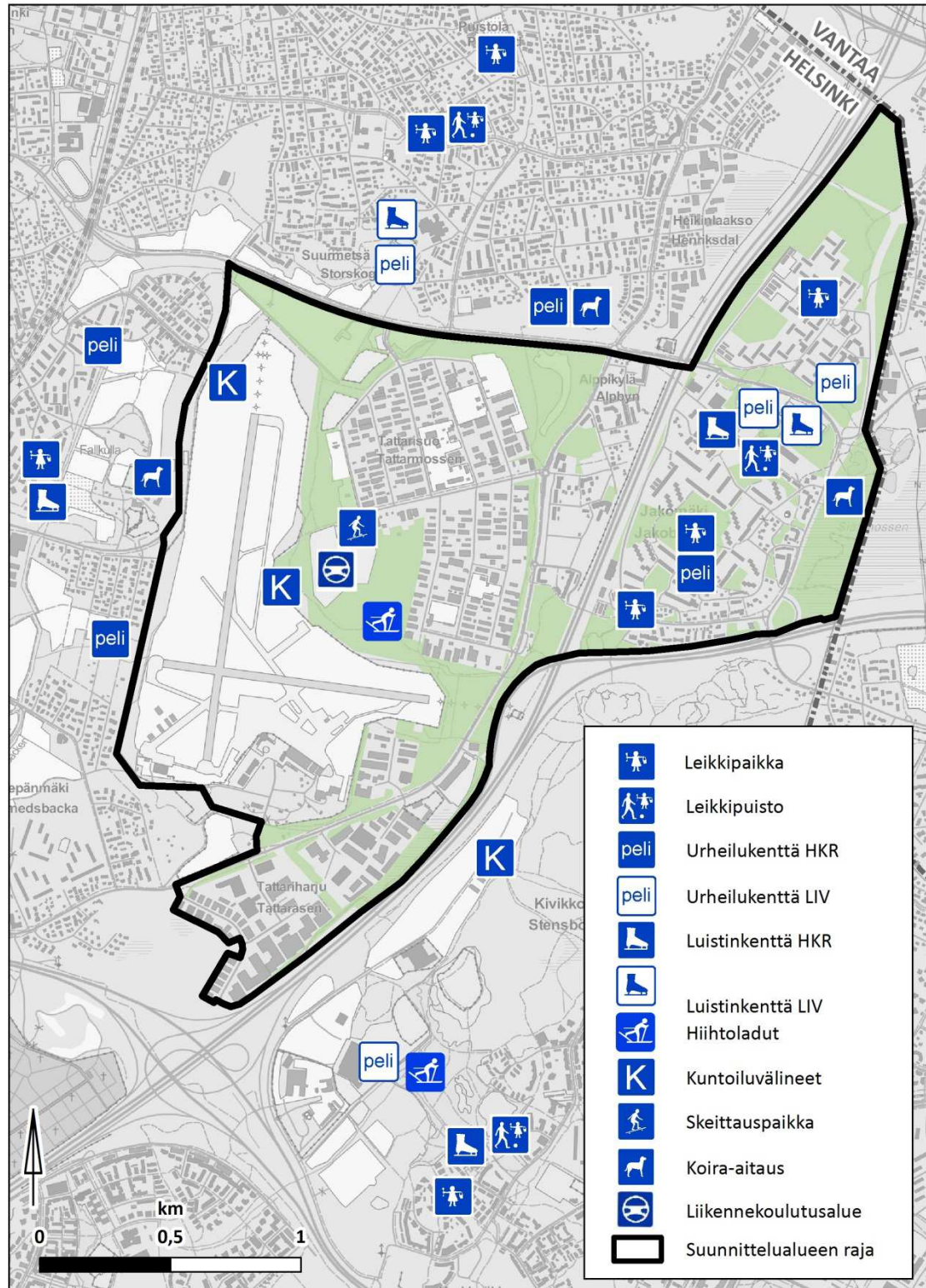
Kuva 1. Leikkipuisto Jakomäki.

Liikuntaviraston hallinnoimat peli- ja luistelukentät sijaitsevat Huokopolun ja Huokotien välissä, Jakomäen peruskoulun vieressä. Talvella kentillä voi luisella ja kesäisin niillä voi pelata erilaisia pallopelejä. Kenttien vieressä, Huokopolun toisella puolella sijaitsee lähiliikuntapaikka, joka on varustettu interaktiivisilla leikkivälineillä ja kuntoilulaitteilla. Kenttäalueen viereisessä Huokopuistossa sijaitsee pururata, jonka yhteydessä on liikuntaviraston hallinnoimia kuntoiluvälineitä. Tulevan kaavamuutoksen yhteydessä tutkitaan mahdollisuutta Jakomäkeen sijoitettavan skeittipaikan rakentamiselle. Skeittipaikkaa toivottiin asukastyöpajassa ja myös Helsingin skeittiohjelmassa Jakomäen alue on tunnistettu tarkasteltavaksi alueeksi.

Alueella sijaitsee yksi iso, kaksiosainen koira-aitaus Somerikkotien varressa Kankaretien liittymän kohdalla, Slåttmossenin luonnonsuojelualueen pohjoispuolella. Koira-aitauksesta on tehty kesällä 2013 erillinen kuntokartoitus, jonka perusteella aluetta reunustava aita on huonossa kunnossa. Aitauksen valaistus on todettu riittäväksi. Aitauksen edessä oleva pysäköintialue on sekava ja riittämätön.

10.12.2015

Tattarisuontien päässä sijaitsee Nuorten liikennekoulutusalue, joka sisältää puitteet erilaiseen ajoharjoitteluun ja moottoriurheiluun. Alueen palvelut on tarkoitettu 10–23 -vuotiaille nuorille. Liikennekoulutusalue sisältää koulutus- ja huoltorakennuksen, kartingradan, RC-radan, mopoharjoittelualan sekä pienen skeittiparkin. Toimintaa organisoii Nuorisasiankeskus yhteistyössä alan järjestöjen kanssa.

Pohjakartta © Maanmittauslaitos 10/2015

Kuva 2. Palveluverkosto viheralueilla.

10.12.2015

2.2 Sininen verkosto

Aluesuunnitelman tarkastelualue jakautuu neljään valuma-alueeseen. Suurin osa Tattarisuon alueesta ja Tattariharjun länsipuoli kuuluvat Longinojan valuma-alueeseen (1), joka on yksi Helsingin suurimmista puroista. Helsingin kaupungin pienvesiohjelmassa suunnittelualueelle sijoittuva Longinojan osuus on luontoarvoiltaan merkittävä erityisesti Tattarisuon pohjoispeltojen arvokkaan linnuston vuoksi. Longinoja virtaa suunnittelualueelta lounaaseen ja laskee Pihlajiston kohdalla Vantaanjokeen. Lahdenväylän molemmiin puolin sijaitsevat alueet kuuluvat Viikinojan valuma-alueeseen (2) ja suurin osa Jakomäestä Mellunkylän puron valuma-alueeseen (3). Myös Viikinoja virtaa suunnittelualueelta lounaaseen ja laskee Purolahteen Vanhankaupungin selälle. Mellunkylänpuro virtaa kaakkoon kohti Vartiokylänlahden pohjukkaa. Suunnittelualueen pohjoisosat Huokotien pohjoispuolella sekä Jakomäen hiekkakuoppien alue kuuluvat Krapuojan valuma-alueeseen (4). Alueen pintavedet laskevat Vantaan kaupungin puolelle ensin Kormuniitynojaan ja edelleen Krapuojaan, joka laskee mereen Kapellvikenissä Östersundomin edustalla.

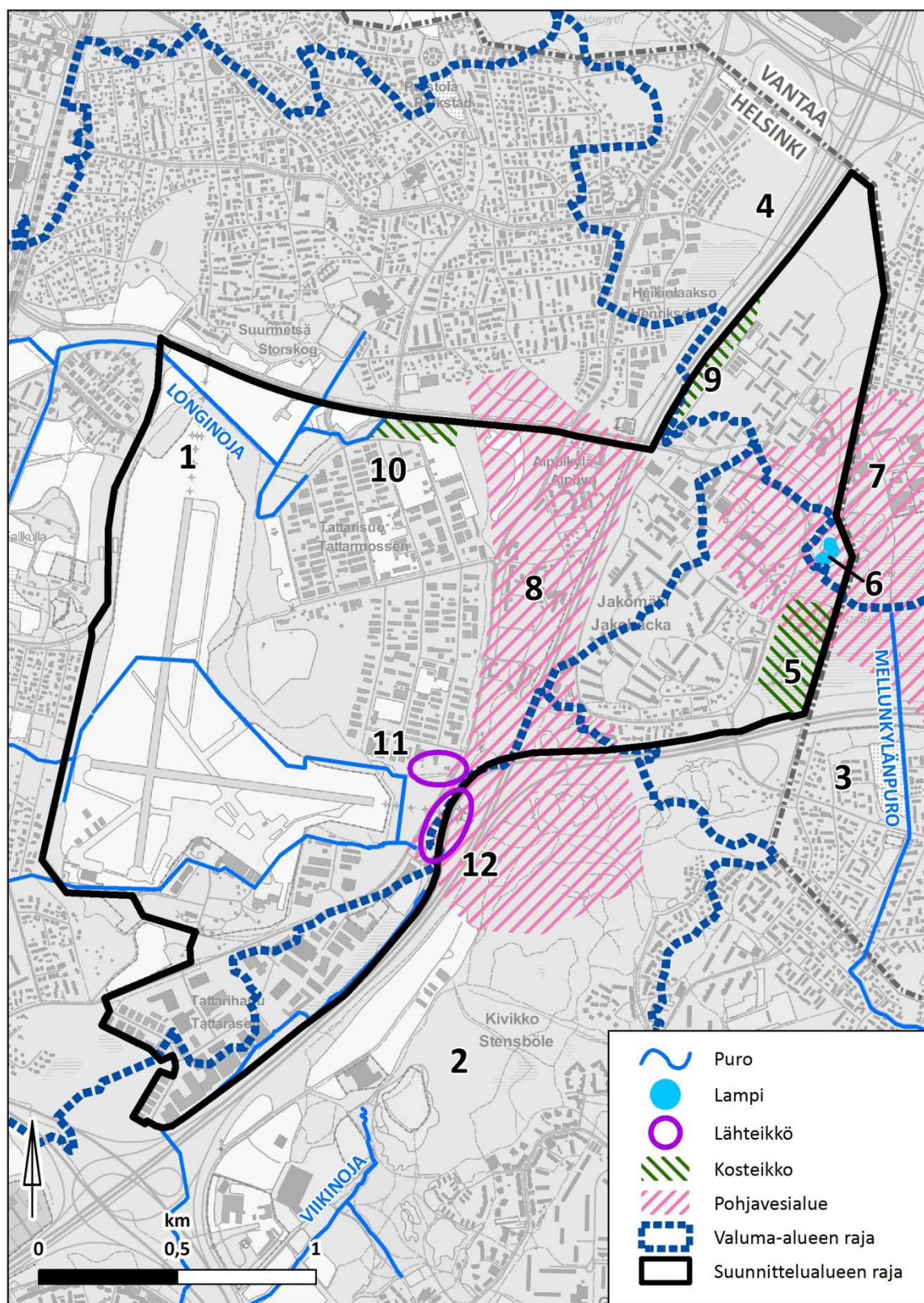
Paikallisesti ja alueellisesti tärkeimpiin kosteikko- ja vesistökohteisiin Jakomäen alueella kuuluu Slåttmossenin kosteikkoalue (5), joka sijaitsee Helsingin ja Vantaan alueella siten, että Helsingin alue käsittää noin kolmasosan kosteikosta. Slåttmossen on keidassuo, josta suurin osa on luonnonsuojelu- aluetta.

Kosteikon pohjoispuolella sijaitsee neljä maa-ainesten oton seurauksena syntyntä pohjavesilampea (6), joista yksi sijaitsee Helsingin kaupungin alueella. Näiden Jakomäen vanhojen hiekkakuoppien ympäristöä toivotaan kehitettäväksi virkistyskäyttöön. Hiekkakuopat sijaitsevat Fazerilan pohjavesialueella, joka on vedenhankintaa varten tärkeä I-luokan pohjavesialue (7). Kaikki maaperän tai pohjaveden tilaa vaarantavat toimenpiteet ovat alueella kiellettyjä. Suunnittelualueen keskiosassa Alppiharjun ympäristössä sijaitsee myös toinen I-luokan pohjavesialue, Tattarisuo, joka on kallioperän murrosvyöhykkeen reunalle kerrostunut reunamuodostuma (8). Tattarisuon pohjavesialueella on Helsingin kaupungin kriisiajan pohjavedenottamo.

Kuva 3. Vasemmalla Jakomäen vanha hiekkakuoppa, oikealla Slåttmossen.

10.12.2015

Pohiakartta © Maanmittauslaitos 10/2015

Kuva 4. Sininen verkosto. Numerot viittaavat tekstin kohteisiin.

10.12.2015

Katujen ja Lahdenväylän rakentamisen seurauksena on Lahdenväylän ja Mäntästien väliin muodostunut kosteikko (9), joka toimii myös hulevesiviivytysalueena. Alue on lisäksi vilkkaassa virkistyskäytössä. Tattarisuon ja Tattariharjun alueella sijaitsee useita pienvesikohteita. Autotallintien ja Suurmetsäntien välissä virtaa Autotallintien oja (10) arvokkaine kosteikkokasvillisuuksineen. Tattariharjuntien ja Jarrutien risteyksessä sijaitsee pieni purolähde, Jarrutien lähde (11), jonka lisäksi Tattariharjuntien ja Porvoonväylän liittymän välissä sijaitsee Tattarisuon lähteikkö (12). Lähteikkö on pitkä ja kapea vesiallas, jossa kasvaa luhtatyypistä kasvillisuutta.

Kosteikkoalueet sijaitsevat suunnittelualueen eri puolilla ja niiden merkitys kestävän hulevesien hallinnan kannalta tulee jatkossa kasvamaan. Kosteikkoalueet tulisi säilyttää ja puhdistaa ja niitä tulisi jatkossa hyödyntää hulevesien viivytykseen ja puhdistukseen.

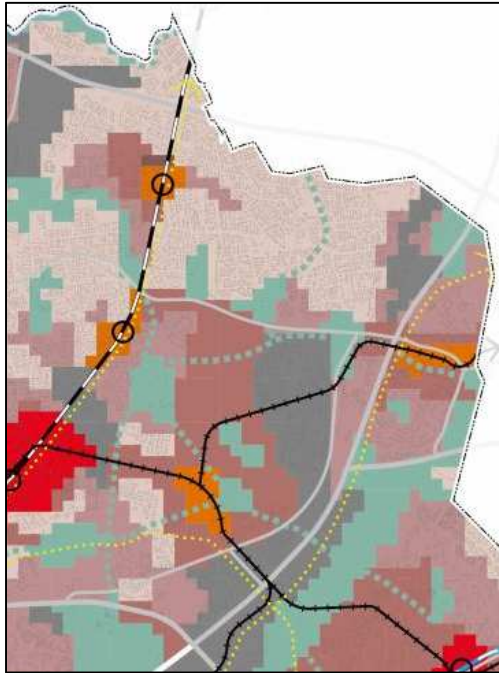
2.3 Viherverkosto

Jakomäen, Tattarisuon ja Tattariharjun alueen puistot, metsät ja muut viheralueet ovat osa Helsingin pohjoisosien virkistys- ja viherverkostoa. Jakomäki on edelleen melko väljästi rakennettua ja alueella on runsaasti viherpinta-alaa ja kohtalaisen kokoisia metsiköitä. Suunnittelualueelle on voimassa olevissa Uudenmaan maakuntakaavassa (vahvistettu 8.11.2006) sekä 1. ja 2. vaihemaakuntakaavassa (vahvistettu 22.6.2010 ja 30.10.2014) osoitettu viheryhteystarve Suurmetsäntien varteen, Malmin lentokenttäalueen länsi- ja eteläreunalle, Tattariharjuntien suuntaisesti kohti Kivikkoa sekä Slåttmosse-
nin alueelta kohti koillista. Osoitetut viheryhteystarpeet yhdistävät laajempia viheralueita toisiinsa. Suunnittelualueelle ei ole osoitettu virkistysalueita maakuntakaavoissa.

Kuva 5. Ote Uudenmaan maakuntakaavayhdistelmästä (Uudenmaan Liitto 2015).

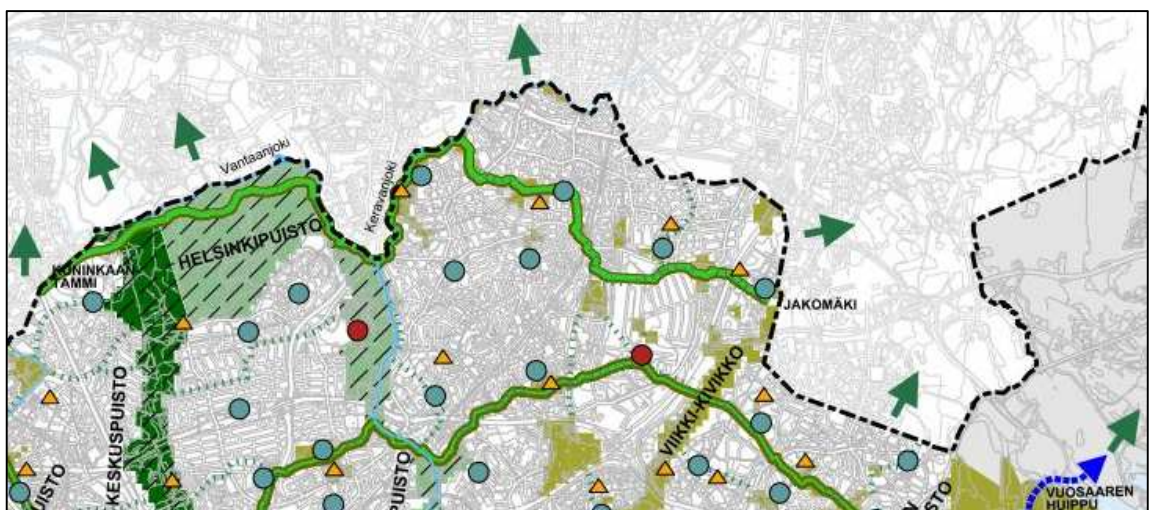
10.12.2015

Kuva 6. Ote Helsingin uuden yleiskaavaehdotuksen (6.10.2015) kaavakartasta (Helsingin kaupunki 2015).

Helsingin uuden yleiskaavan ehdotuksen (6.10.2015) kaavakartassa virkistys- ja viheralueiksi on suunnittelualueen pohjoisosassa osoitettu Pahkatien metsän pohjoisosa, itäosassa Slättmossenin kosteikkoalue, Jakomäen hiekkakuoppien alue, Jakomäenkallio sekä Kaivanto puisto, ja länsiosassa Alppikylänhuippu sekä Tattarisuonlehto. Myös nykyisen Malmin lentokentän alueelle on osoitettu virkistys- ja viheralue. Suunnittelualueelle on osoitettu viheryhteystarve, joka yhdistää Jakomäen hiekkakuopat ja Alppikylänhuipun sekä Malmin lentokentän viheralueen suunnittelualueen länsipuolella sijaitsevaan Fallkullan kartanon viheralueeseen. Malmin lentokenttäalueelle osoitetulta viheralueelta on lisäksi viheryhteystarve lounaaseen Ala-Malmin viheralueille ja kaakkoon Kivikon viheralueille. Viheryhteydet ovat laajojen virkistysalueiden välisiä, sijainniltaan ohjeellisia yhteyksiä, jotka palvelevat virkistys- ja ekologisina yhteyksinä.

Helsingin uuden yleiskaavaehdotuksen teemakartassa *Virkistys- ja viherverkosto 2050* suunnittelualueen itäosan viheralueet kuuluvat Viikki-Kivikko-vihersormen alueeseen. Vihersormet ovat Helsingin kaupungin uuden yleiskaavan ehdotuksen laajoja, yhtenäisiä viheralueita, jotka sisältävät erityisiä maisemallisia, toiminnallisia, ekologisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja. Lisäksi suunnittelualueen läpi kulkee osan kaupungin poikittaisista viheryhteyksistä. Alueen pohjoisosan läpi Suurmetsäntien ja Huokotien linjausta mukaillen kulkee Kuninkaantammi-Jakomäki -viherlinja, ja eteläosan läpi Malminkartanon huippu-Vuosaaren huippu -viherlinja. Viherlinjat toimivat laajojen yhtenäisten viheralueiden välisinä poikittaisina yhteyksinä ja parantavat virkistyspalveluiden saavutettavuutta asuntoalueilta.

Kuva 7. Ote Helsingin uuden yleiskaavan ehdotuksen (6.10.2014) teemakartasta *Virkistys- ja viherverkosto 2050* (Helsingin kaupunki 2015).

10.12.2015

Jakomäen Huokopuiston alue on yleiskaavaehdotuksen teemakartassa osoitettu kaupunginosapuistoksi, joka toimii asuinalueetta kokoavana, keskeisenä ja helposti saavutettavana puistoalueena. Puistoaluetta kehitetään toiminnallisesti monipuoliseksi ja eri käyttäjäryhmiä palvelevaksi alueeksi. Malmin nykyisen lentokentän tuntumaan on myös osoitettu kaupunginosapuiston tarve. Suunnittelualueelle on lisäksi osoitettu liikuntapuistoverkoston alue Huokotien länsiosaan ennen Lahdenväylän alitusta. Suunnittelualueen koillispuolelle on osoitettu seudullinen viheryhteystarve.

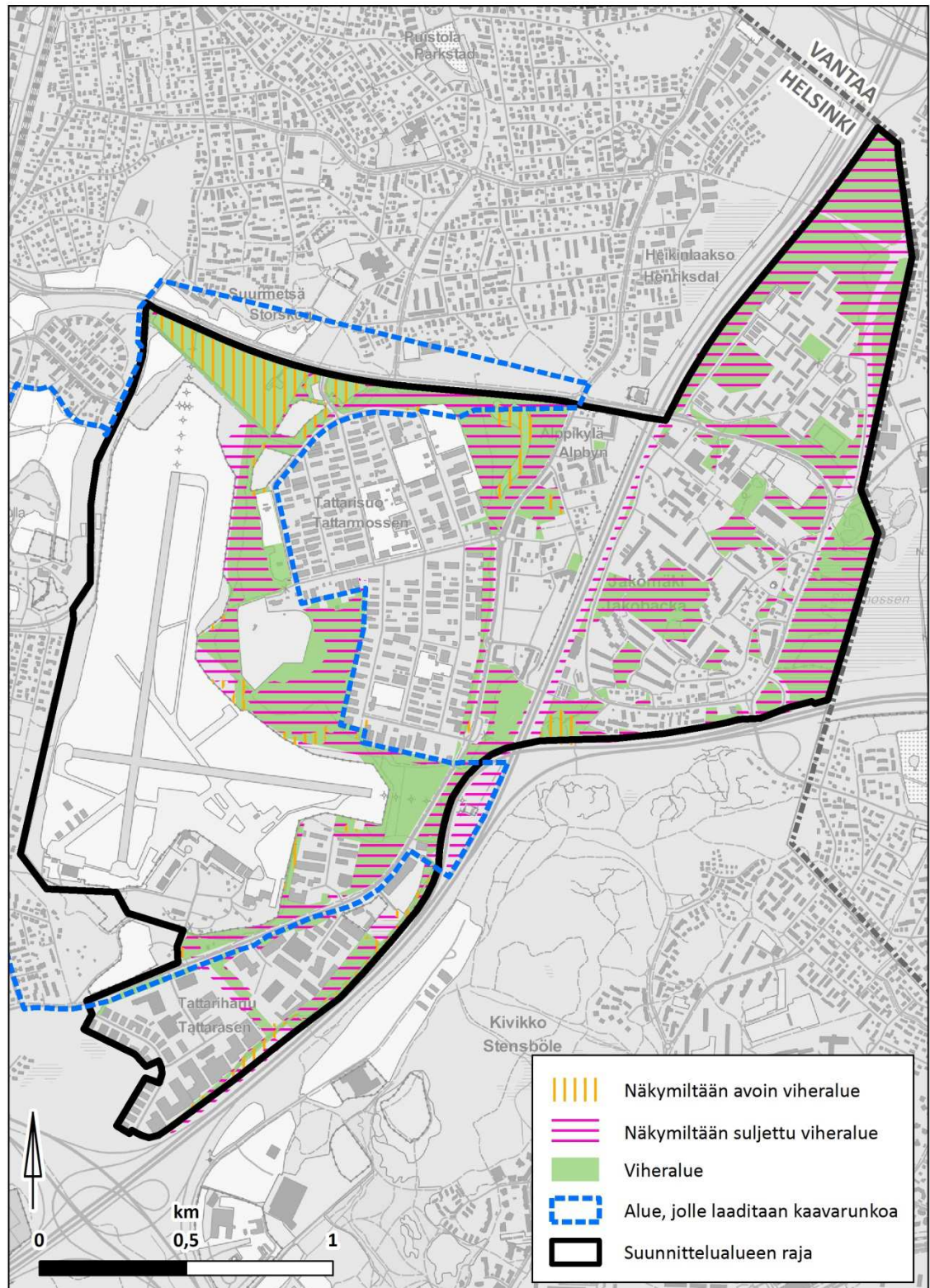
Kuva 8. Ote Helsingin uuden yleiskaavan ehdotuksen (6.10.2015) teemakartasta Kaupunkiluonto (Helsingin kaupunki 2015).

Helsingin uuden yleiskaavan ehdotuksen teemakartassa *Kaupunkiluonto* suunnittelualueen keskiosa on osoitettu osaksi niittyverkostoa, jonka lisäksi itäosan viheralueiden läpi kulkee metsäverkoston yhteys itään ja pohjoiseen Vantaan kaupungin puolelle. Niittyverkoston eteläpuolelle on lisäksi osoitettu itä-länsisuuntainen kehitettävä metsäverkostoyhteys Kivikon metsäalueiden, Tattarisuonlehten metsäalueiden ja Almalmin metsäalueiden välille.

Jakomäen alueen virkistys- ja puistoalueet sijaitsevat alueen keskiakselilla muodostaen turvallisen ja toiminnallisesti monipuolisen verkoston. Jakomäen kehittämisen myötä yksi suosituimmista viheralueista on Jakomäen leikkipuisto, joka tarjoaa palveluitaan myös uudistuvassa Jakomäessä. Leikkitoimintaa tarjoavat lisäksi Metsäpolun ja Kaadepolun puistikot sekä Jakomäenkallio. Vaihtelevan maaston ja maaperäolosuhteiden ansiosta Jakomäen puistot tarjoavat monipuolisia elämyksiä lyhyiden siirtymien päässä toisistaan. Esimerkiksi näkemältään suljetusta metsäpuuvaltaisesta Kankarepuistosta noustaessa avoimelle ja kallioiselle Jakomäenkalliolle avautuvat pitkät näkymät eri suuntiin. Historiallista perspektiiviä tarjoaa Kainantopuisto sekä Jakomäenkalliolla sijaitseva muinaisrantakivikko. Slättmosenin luonnonsuojelualue siihen rajautuvine hiekanottotoiminnan muodostamine lampineen, edustaa suo- ja avovesimaisemaa, missä vesielementti on keskeisessä asemassa.

10.12.2015

Alppikylä on voimakkaan rakentamisen alla oleva alue, jonka merkittävimpiin puistoalueisiin kuuluvat Alppikylänpuisto ja Alppikylänhuippu. Alppikylänhuippua pyritään kehittämään puistoksi, joka tarjoaa jatkossa palveluita kesällä ja talvella. Alavan ja tasaisen Tattarisuon viheralueet ovat näkymältään suljettuja luonnonmukaisia metsäalueita tai avoimia peltoalueita kattavine polkuverkostoineen ja reitteineen. Tattariharjun alueella on yksi nauhamainen viheralue Viikinojan läntisen haaran varrella rajautuen Lahdenväylään.

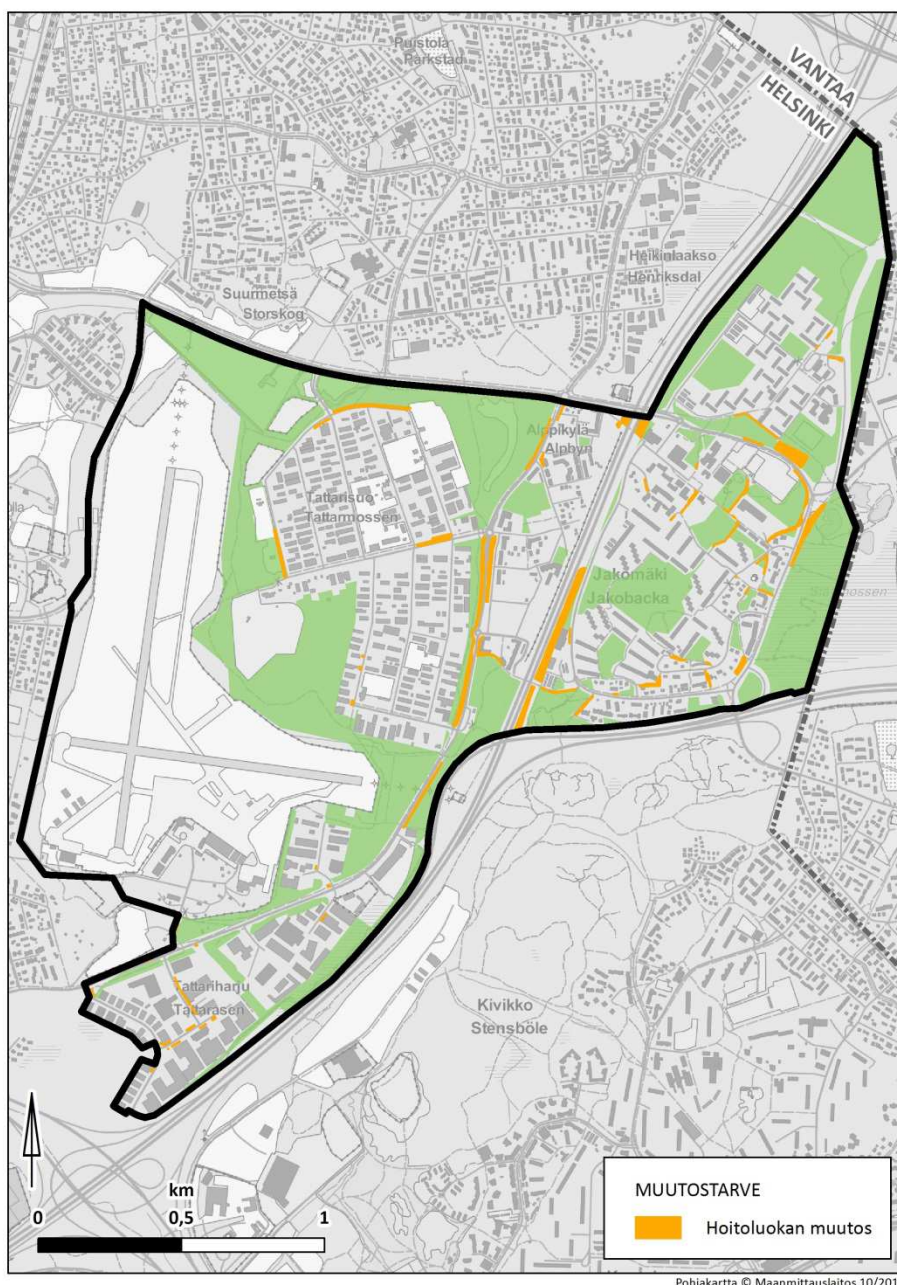
Kuva 9. Viherverkosto suunnittelualueella.

10.12.2015

2.4 Hoitoluokkien muutostarpeet

Tarveselvityksessä todettiin hoitoluokkamuutostarpeita katuviheralueille ja rakennetuille viheralueille. Katujen tai jalankulku- ja pyöräilyreitistön ylläpitoluokkaan tai talvihoitoon ei kohdistunut muutostarpeita.

Katuviheralueilla ylläpitoa pyrittiin yksinkertaistamaan, ja yhdenmukaistamaan se sopivaksi alueen ilmeeseen ja käyttötarkoitukseen. Pienien, yksittäisten alueiden hoitoluokkaa tarkennettiin ympäröivän alueen hoitoluokan mukaiseksi. Osa hoitoluokkien muutoksista perustuu viherhoitoluokkien päivitykseen, jolloin ne ovat 'Viherympäristöliitto ry julkaisun 36 Viheralueiden hoitoluokitus' mukaisia. Inventoinnin yhteydessä tehtyjen havaintojen perusteella osa katuviheralueista ei maastossa vastaa kartalla ilmoitettua alaa, tämä näkyi erityisesti Tattarisuon alueella. Osa muutoksista on kartta-aineiston päivittämistä nykytilannetta vastaavaksi.

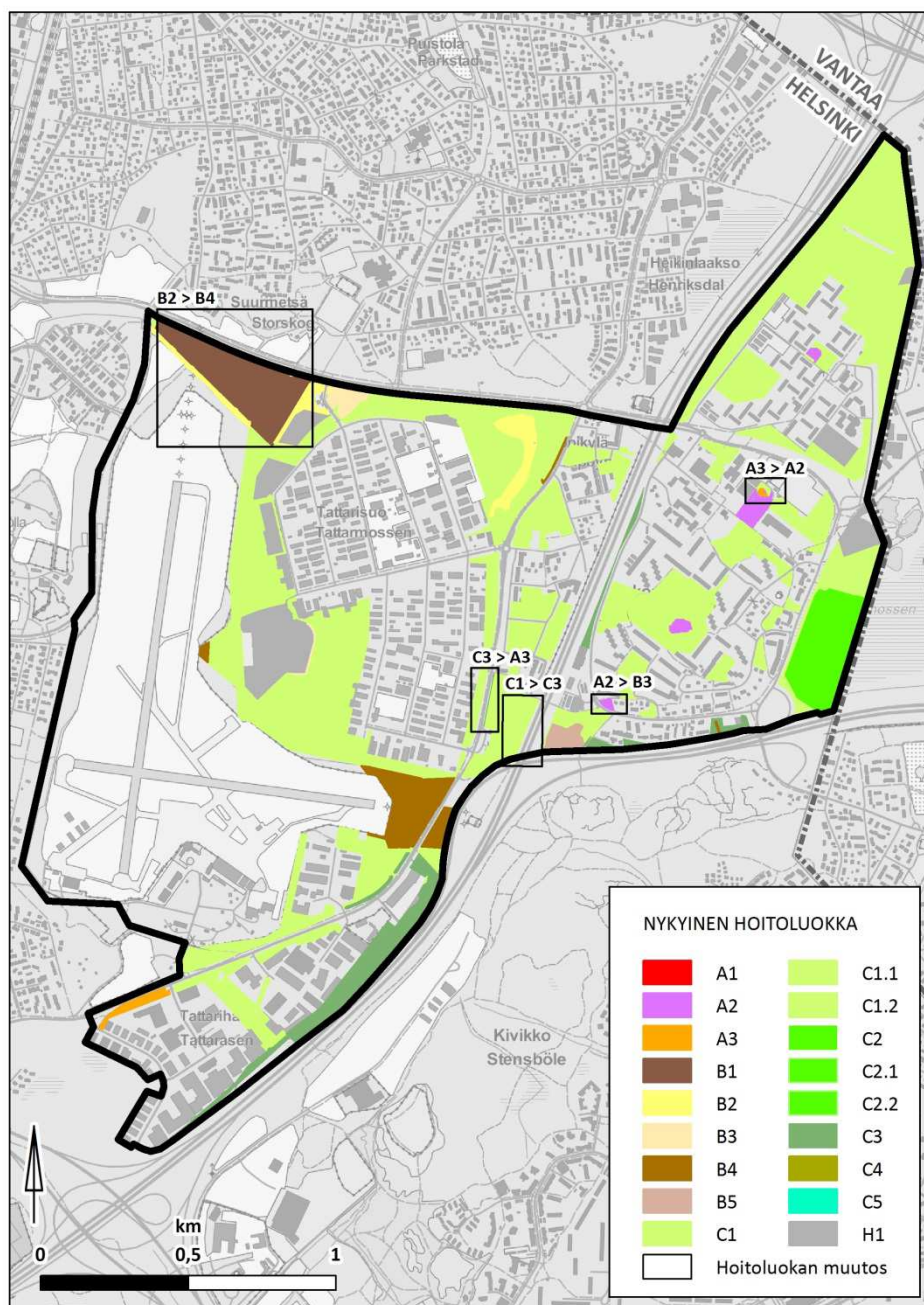

Kuva 10. Katuviheralueiden hoitoluokkien muutostarpeet.

10.12.2015

Rakennettujen viheralueiden hoitoluokkien muutokset ovat suurilta osin tarkennuksia luonnon hoidon hoitoluokkiin, esimerkiksi tarkennus hoitoluokasta C1 hoitoluokkaan C1.2

Jakomäen leikkipuiston ja Jakomäen kallion leikkipaikan alueita muutettiin hoitoluokasta A3 hoitoluokkaan A2 alueen luonteen vaatiman ylläpidon takaamiseksi. Alppikylän rakentuessa, ovat Tattariharjuntien reuna-alueet kehittyneet metsistä asuinalueisiin liittyviksi A3 hoitoluokan katuviheralueiksi. Lahdenväylän suojavyöhyke muutettiin hoitoluokasta C1 hoitoluokkaan C3, jolloin hoitoluokka on tarkoituksenmukainen. Kaadepolun puistikon kallioalue päivitettiin hoitoluokasta A2 hoitoluokkaan B3, jolloin hoitotoimenpiteet ovat sopivammat kallion niittymäiselle kasvillisuudelle. Tattarisuon pohjoispeltojen reunavyöhykkeillä sijaitsevat kaistaleet päivitettiin hoitoluokasta B2 hoitoluokkaan B4, jolloin ne raivataan vesakosta hoitoluokan mukaisesti.

Pohjakartta © Maanmittauslaitos 10/2015

Kuva 11. Rakennettujen viheralueiden hoitoluokkien muutostarpeet.

10.12.2015

2.5 Luonnonmukaiset viheralueet

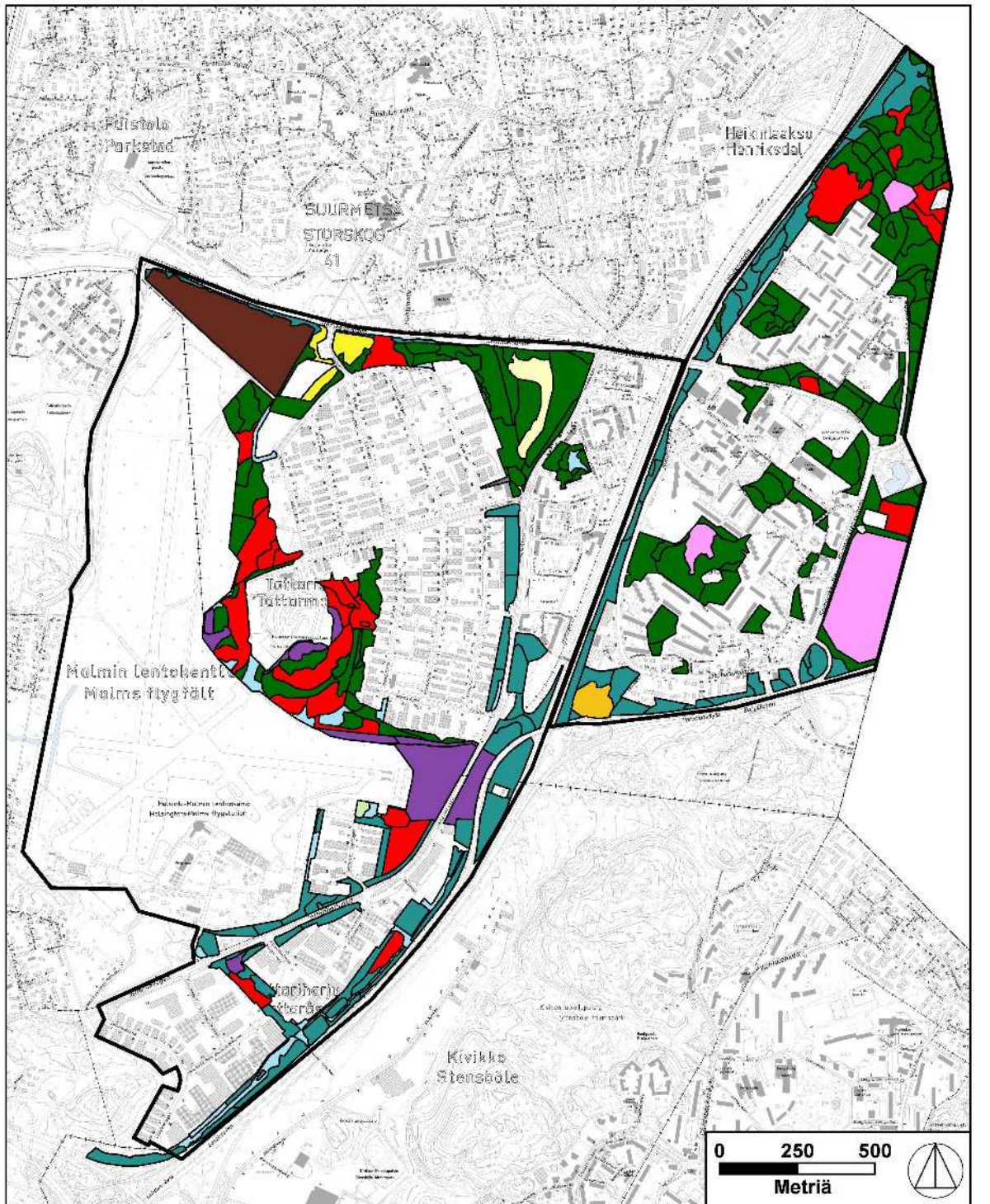
Alueella on ollut käytössä vanha hoitoluokitus, jossa C-alueita ei ole alaluokiteltu edelleen puisto-, lähivirkistys-, suoja- tai arvometsäksi. Nyt tehdyssä inventoinnissa tämä luokittelu tehtiin, jonka lisäksi muutamia vanhoja C-alueita on muuttunut ja tulee tulevaisuudessa kaavoituksen myötä muuttumaan rakennetuksi alueeksi. Tällaisia alueita on mm. Huokotien pohjoispuolella olevat C-alueet.

Hoitoluokitus on uudistettu maastossa tehdyn inventoinnin ja kuvioinnin pohjalta. Hoitoluokitus on myös entistä yksityiskohtaisempi, koska käytössä on uudet, tarkemmat maasto- ja kaavakartat sekä tuoreet ilmakuvat. Osa aiempien metsäsuunnitelmien kuvioista on poistunut alueiden rakentamisen, teollisuustonttien laajenemisen tai jonkin muun ihmistoiminnan aiheuttaman muutoksen myötä. Luontoalueet on luokiteltu aiempaa tarkemmin alaluokkiin ja osa niistä on siirretty luontoarvojen mukaiseen arvometsäluokkaan.

Jakomäen alueella suurin osa (60 %) alueen metsistä on hoitoluokitettu C1.2 lähivirkistysmetsäksi. Toiseksi yleisin (23 %) hoitoluokka on C3 suojametsät, joita on lähinnä Porvoon- ja Lahdenväylän varrella. Noin kymmenesosa (9 %) alueen luonnonmukaisista alueista on joko suojelualueita (Slåttmossenin räme, Jakomäen muinaisranta) tai luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettuja luontotyyppejä (jakomäen pohjoisosan pähkinäpensaslehto). Lisäksi rakennusviraston inventoinnin yhteydessä löytyi arvokkaita elinympäristöjä (4 %), mm. vesitaloudeltaan ja puustoltaan muuntuneita korpia sekä räme, joka on Slåttmossenin suojelualueen jatkoa alueen pohjoisosassa koira-aitauksen ja Vantaan rajan välissä.

Alppikylän ja Tattarusuon alueella suurin osa on lähivirkistysmetsiä (29 %). Toiseksi eniten on suojametsiä, joiden osuus on vajaa neljännes. Arvometsien osuus on kolmanneksi suurin (17 %). Loput alueet ovat peltoja, niittyjä ja muita erityisalueita.

10.12.2015

Pohjakartta © Kaupunkimittaussasto, Helsinki 2015

	B1 Maisemapelto		C1.1 Puistometsä		E Erityisalue
	B2 Käyttöniitty		C1.2 Lähivirkistysmetsä		S Suojelualue
	B3 Maisemaniitty ja laidunalue		C3 Suojametsä		R Maankäytön muutosalue
	B4 Avoin alue ja näkymä		C5 Arvometsä		O Hoidon ulkopuolella oleva alue
	B5 Arvoniitty				

Kuva 12. Uudet hoitoluokat.

10.12.2015

Luonnonhoito

1) Jakomäki

Jakomäen alueen alustavat hoitotarpeet ovat pääosin turvallisuusnäkökohtien ja lähimaisemien huomioimista eli reittien, teiden ja tonttien varsien lähivyöhykkeiden heikentyneiden ja kuolleiden puiden poistoa ja pienpuuston hoitoa. Alueen pohjoisosissa on myös jonkin verran iäkkäitä ja huonokuntoisia kuusikoita sellaisilla paikoilla, joissa niitä täytyy alkaa uudistamaan keinoisesti pienaukoin ja luontaisesti latvusaukoin (ks. alla oleva kartta). Muutamissa paikoissa nuoren ja varttuneen puuston elinvoimaisuutta, sekapuu- toisuutta ja kerroksellisuutta olisi lisäksi hyvä tukea harvennuksilla ja pienpuuston hoidolla. Noin puolet alueesta jää kokonaan toimenpiteiden ulkopuolelle tällä suunnitelmakaudella.

Kaikki luonnon arvokohteiksi todetut alueet on jätetty toimenpiteiden ulkopuolelle. Arvokohteiden lisäksi myös suuri osa kuvioista, mitä ei ole luokiteltu varsinaisiksi arvokohteiksi, on jätetty kehittymään luonnontilaan tällä suunnitelmakaudella. Kaiken kaikkiaan noin puolet alueen pinta-alasta on kokonaan toimenpiteiden ulkopuolelle tällä suunnitelmakaudella.

Lisäksi niillä alueilla, missä toimenpiteitä on tarkoitus tehdä, luonnon monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään suosimalla kerroksellista metsänhoitoa, säästämällä kuollutta ja lahoa puuta ja hoitamalla pensaskerrosta vaihtelevasti jättämällä pensasryhmiä ja yksittäisiä taimiyksilöitä pensaskerrokseen.

2) Alppikylä, Tattarisuo ja Tattariharju

Pohjoispään peltoalue säilytetään viljelyn piirissä ja osaa avoalueista ylläpidetään niittyinä kuten tähänkin asti. Myös lentokenttätoiminnan näkymäalueet ja lentosektorit hoidetaan kuten tähänkin asti säännöllisin välein, erityisohjeiden ja ilmailun vaatimien rajausten mukaan.

Uudessa inventoinnissa on paikoin rajattu omiksi kuvioikseen sellaisia avoimia tai puoliavoimia alueita, jotka aiemmassa suunnitelmassa ovat sisällyneet viereisiin metsäkuvioihin. Osaa näistä, varsinkin joitakin reitinvarsia ja pihojen reunoja voisi pyrkiä ylläpitämään avarina, lähinnä pienpuustoa hoitaa ja vesakoitumista kurissa pitäen. Joitakin kohteista voisi myös ajoittain ainakin osittain niittää.

Puuston hoitotarpeita mietittäessä on tarkasteltu metsiköiden nykyistä kehitysvaihetta, puuston kuntoa ja aiempaa hoitoa suhteessa kohteen sijaintiin sekä lähialueen käyttöön, maisemaan ja alueen luontoarvoihin.

10.12.2015

3) Hoidossa huomioitavia asioita:

- Tattarisuon alueella on monenlaista luontoarvoa mm. linnustoon, reheviin/kosteisiin ja osin suoperäisiin elinympäristöihin, puuston melko luonnonmukaiseen kehitykseen, metsiköiden kerroksellisuuteen, monilajiseen lehtipuustoon sekä melko runsaaseen lahopuun määrään liittyen.
- Luontoalueiden käyttö rajautuu pääosin rakennetuille ulkoiluteille, Alppikylänhuipun avarille alueille ja sitä reunustaviin nuorehkoihin, hoide-tumpiin metsiin sekä muun toiminnan reuna-alueille, kuten moottori-radan yhteyteen.
- Kosteapohjaisia ja vaikeakulkuisia tiheiköitä on paljon, eivätkä teolli-suusalueen laitamatkaan juuri houkuttele ulkoiluun.
- Osa Tattarisuon metsistä on myös erilaisia suojametsävyöhykkeitä, joilla ei ihmisten kannalta ole juuri muuta käyttöä.

Edellä mainitut näkökohdat huomioon ottaen metsänhoitotoimet on syytä keskittää sinne, missä niitä ihmistoiminnan vuoksi enemmän tarvitaan ja jät-tää linnusto- /muut luonnonarvokohteet luonnonmukaisemmiksi, vähemmäl-le hoidolle. Arvokohteillakin voi paikoin olla tarvetta kaataa yksittäisiä puita esim. lähialueen turvallisuuden ylläpitämiseksi, mutta tämä voidaan tarpeen mukaan hoitaa erillistoimenpitein ja tapauskohtaisesti harkiten. Puustoa ke-hittäviä sekä maisemaa ja turvallisuutta ylläpitäviä hoito- ja hakkuutoimia kannattaa kohdistaa lähinnä lentokenttää kiertävän ulkoilureitin varteen, Alppikylänhuipun nuorempiin metsiin, Tattarisuon myötäisen kevyenliiken-teen väylän varteen, sekä niihin suojametsiin, joiden suojavaikutus muuten menetettäisiin puuston heikentymisen myötä. Myös entisille avoalueille leviä-västä nuoresta lehtipuustosta ja pensaikosta saisi paikoin pienimuotoisella nuoren metsän hoidolla kehitettyä sekä maiseman, että luontoarvojen kan-nalta merkityksellisiä lehtimetsiköitä tai erilaisia puoliavoimia luontoalueita.

4) Toimenpiteet luontotietojärjestelmän mukaisilla kohteilla

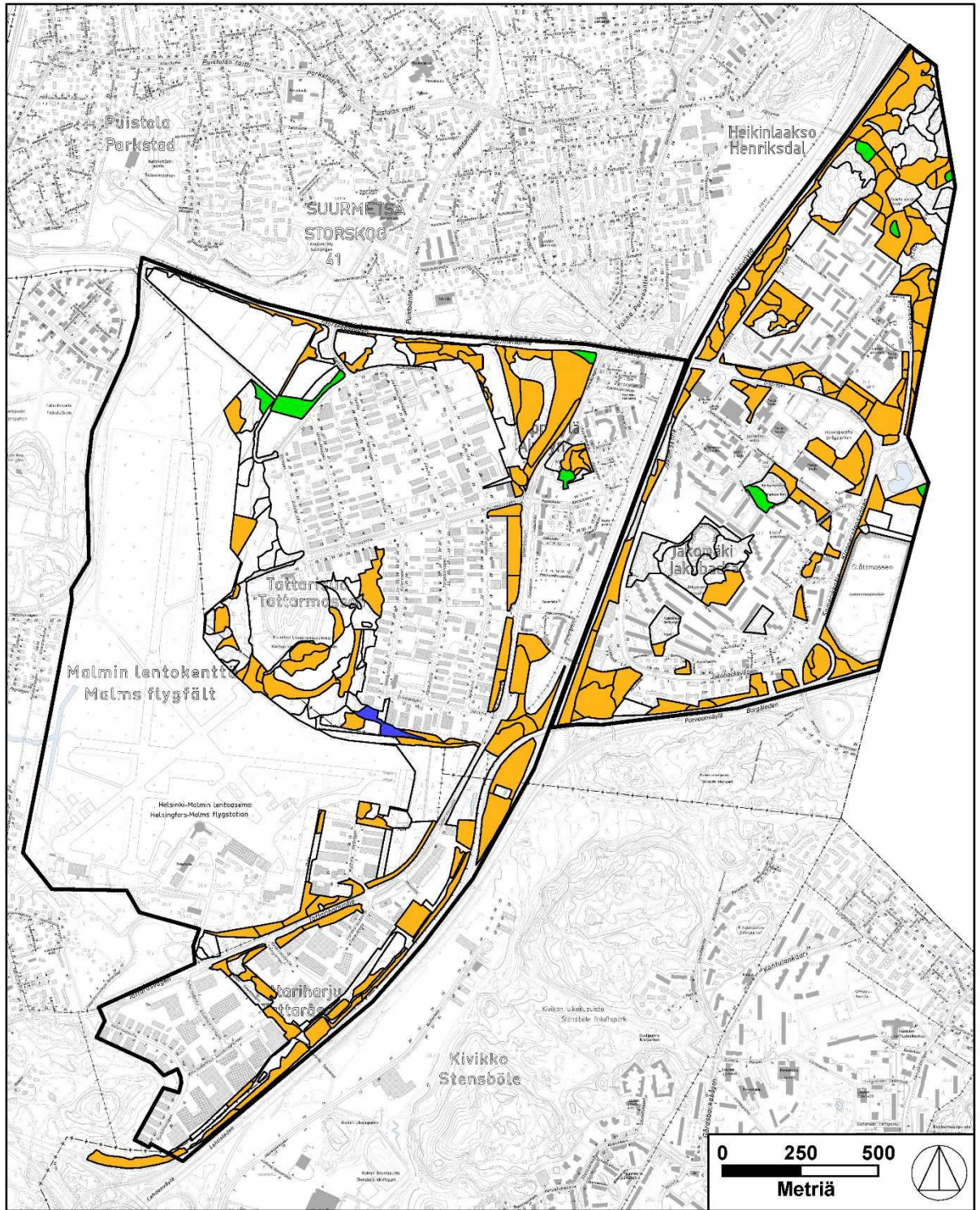
Luontotietojärjestelmässä (LTJ) mukana olevien kohteiden rajaukset ovat monesti melko laajoja ja epätarkkoja. Usein samaan kohteeseen sisältyy pal-jon erityyppistä metsää ja rajauksissa ei huomioida metsänhoidollisia näkö-kohtia, kuten esim. kasvupaikkaa puuston kasvun kannalta, olemassa olevan puuston kuntoa tai metsiköiden muita kehitystarpeita. Kohteiden sisältä löy-tyy monesti metsänosia, jotka vaativat luonnonhoidon toimenpiteitä yhtälail-la metsikön jatkokehityksen, maiseman ja alueen turvallisuuden, kuin itse todetun luontoarvon säilymisenkin kannalta. Kohteille ehdotetut toimenpiteet suunnitellaan pikkutarkasti kyseinen luontoarvo huomioiden. Niillä ei heiken-netä luontoarvoja, vaan monissa tapauksissa nimenomaan autetaan arvoja ylipäänsä säilymään tai olosuhteita jopa parannetaan (esim. lehtipuuvaltai-sien lehtojen puuston ja pensaston ylläpito, tiettyjen kohteille ominaisen lajis-ton suosiminen, puuston kehittäminen kerroksellisenä, lahopuun säästämi-nen sopiviin kohtiin, jne.)

10.12.2015

LTJ-rajausten sisältä on tunnistettu mitkä kohteet rajausten sisältä ovat arvokkaita. Näin esimerkiksi Jakomäen pohjoisosassa olevat LTJ-linnustokohde, josta korvet ja korpimaiset kohteet, kallioid ja runsaslahopuustoiset/vanhapuustoiset kohteet on rajattu hoidon ulkopuolelle ja huomioitu osin arvometsänä. Lisäksi toimenpide-ehdotuksissa on huomioitu, että hoidon ulkopuolelle jäävät alueet muodostavat yhtenäisiä kokonaisuuksia. Toisaalta jo pitkään hoidon piirissä olleille kuvioille Lahdenväylän, tonttien ja ulkoilureittien varsille on esitetty hoitoa.

Jakomäen lehdon LTJ-rajauksen osalta rehevä korpinotkelma ja sen pohjoispuolinen vanha ja runsaslahopuustoinen kuusikko on rajattu pois toimenpiteistä. Toimenpiteet tässä LTJ-rajauksessa kohdistuvat pääosiltaan jo aiemmin hoidon piirissä olleeseen ulkoilureitin ja tontin viereiseen koivikkoon, jota kehitetään edelleen valoisana, jalo- ja sekapuustoisena ja kerroksellisena lehtometsänä yksittäisten ylispuiden poistolla ja pienpuuston hoidolla jaloa lehtipuustoa suosien.

10.12.2015

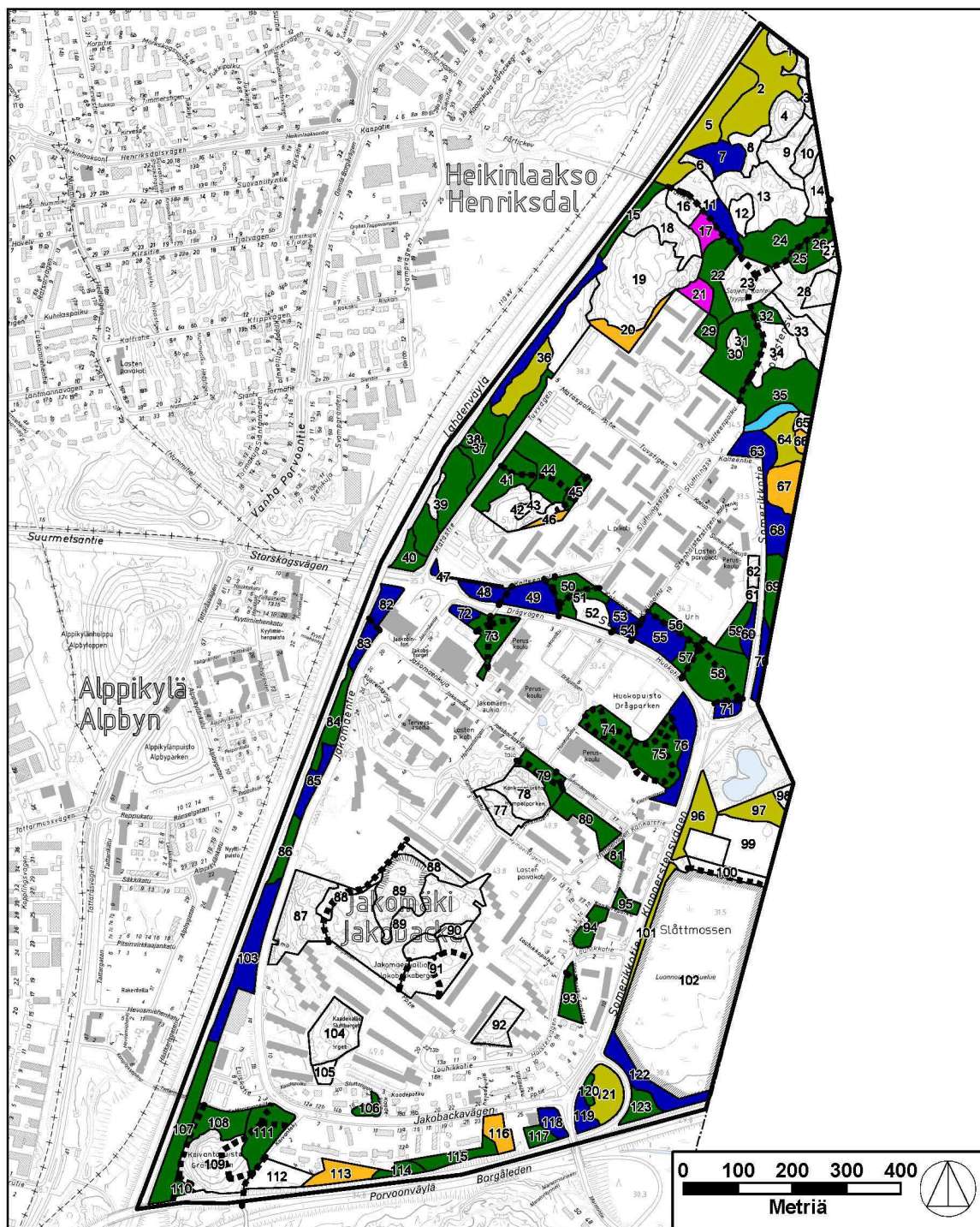

Pohjakartta © Kaupunkimittaustulosasto, Helsinki 2015

taimikonhoito
 nuoren metsän hoito
 pienpuuston hoito

Kuva 13. Pienpuuston hoito.

10.12.2015

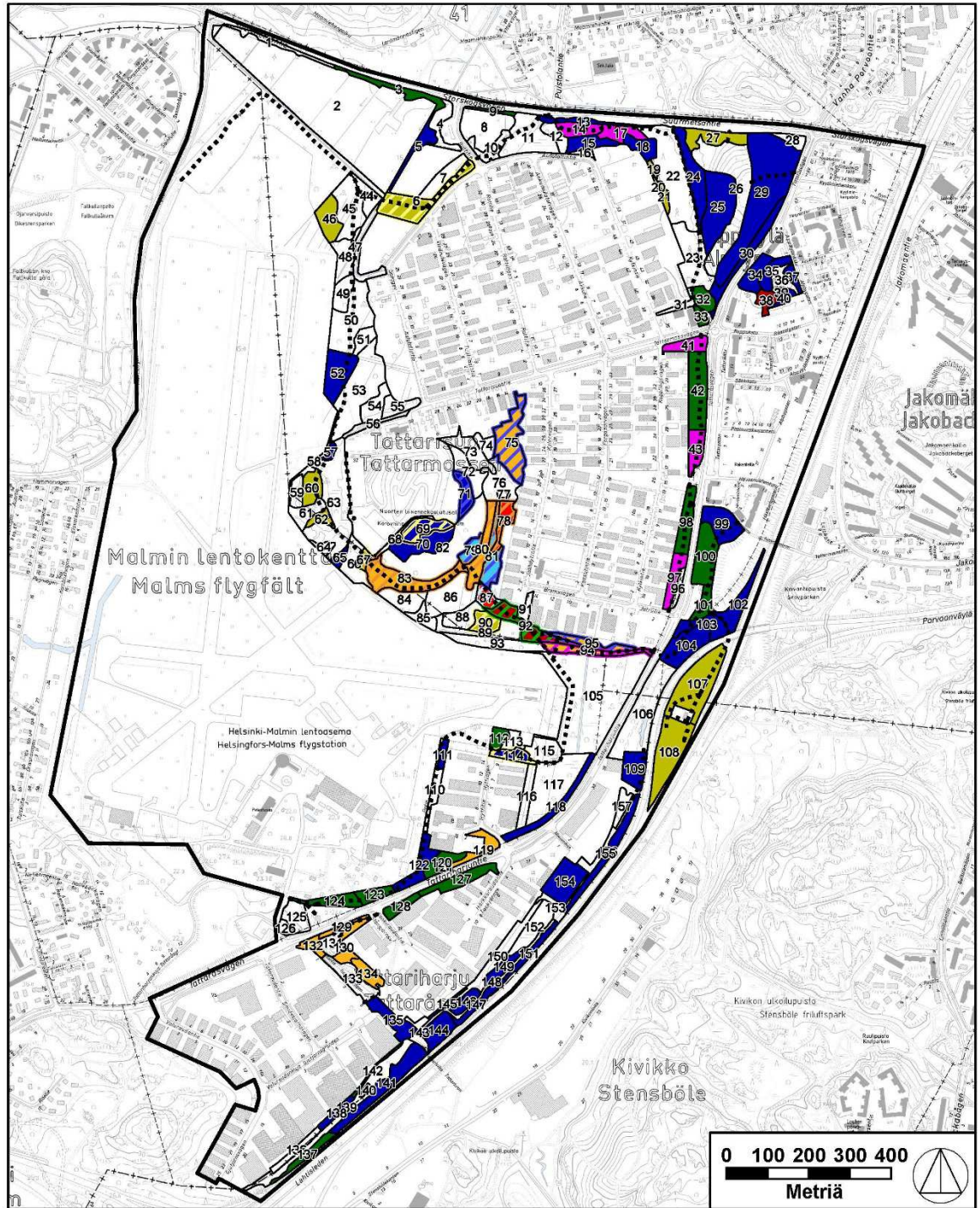

Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 2015

nuoren metsän ensiharvennus	uudistaminen pienaukolla	ulkoilureitti
vartuneen metsän harvennus	luontaisen uudistamisen valmistelu	
yksittäisten puiden poisto	erikoishakkuu	

Kuva 14. Metsien hoito Jakomäen alueella.

10.12.2015

Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 2015

	alikasvos säästetään		puustoryhmien harvennus		uudistaminen pienaukolla
	haapoja jätetään		ylispuustoisien taimikon hoito		luontaisen uudistamisen valmistelu
	havupuita jätetään		nuoren metsän ensiharvennus		suojuspuuhakkuu
	lehtipuita jätetään		varttuneen metsän harvennus		erikoishakkuu
	puuryhmiä jätetään		yksittäisten puiden poisto		ulkoilureitti

Kuva 15. Metsien hoitoluokat Tattarisuo ja Tattariharju.

10.12.2015

2.6 Lumilogistiikatarkastelu

Maastokartoituksen yhteydessä selvitettiin mahdollisia lumenkasauspaiikkoja suunnittelualueelta. Potentiaalisten lumenkasauspaiikkojen sijainti on esitetty kartalla sekä paikkatietoaineistona. Lumenkasauspaiikoiksi soveltuvia alueita löytyy parhaiten Tattarisuon ja Tattariharjun alueelta. Jakomäen puolelta lumenkasauspaiikkoja on vähemmän, etenkin Jakomäen keski- ja eteläosissa, jossa alueen rakennuskanta on tiivis ja maasto vaihtelevaa ja kallioista. Maastokartoituksen yhteydessä ei havaittu suurempia epäkohtia lumenkasauksessa, sillä lunta ei ollut kyseisenä talvena normaalia enempää. Paikoin lumenkasauspaiikkoina oli käytetty reittien risteyskohtia, joka hankaloitti liikumista.

Viralliset lumenvastaanottopaikat

1) Malmin lumenvastaanottopaikka

Tattariharjun teollisuusalueen ja Helsinki-Malmin lentoaseman välissä, Tattariharjuntien pohjoispuolella on nykyinen, käytössä oleva lumen vastaanottopaikka, jolle on kuitenkin tulevaisuudessa etsittävä vaihtoehtoinen sijainti, mikäli Malmin lentokentän alueen maankäytön muuttuminen ulottuu nykyisen lumen vastaanottopaikan alueelle ja estää alueen käytön jatkossa tähän tarkoitukseen.

Varavastaanottopaikat

Suunnitelma-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse virallisia lumen varavastaanottopaikkoja.

Nykyiset lumenkasaupaikat

Alla on eritelty suunnitelma-alueella sijaitsevat, Helsingin kaupungin määrittämät vuokra-alueet, jotka on varattu tai joita käytetään pitkäaikaiseen lumenkasaukseen.

2) Somerikkotien jalankulku- ja pyörätien itäpuoli

3) Jakomäentien länsipuoli välillä Jakomäenkuja – Luiskatie

4) Tattariharjuntien länsipuoli (Alppikylänhuippu)

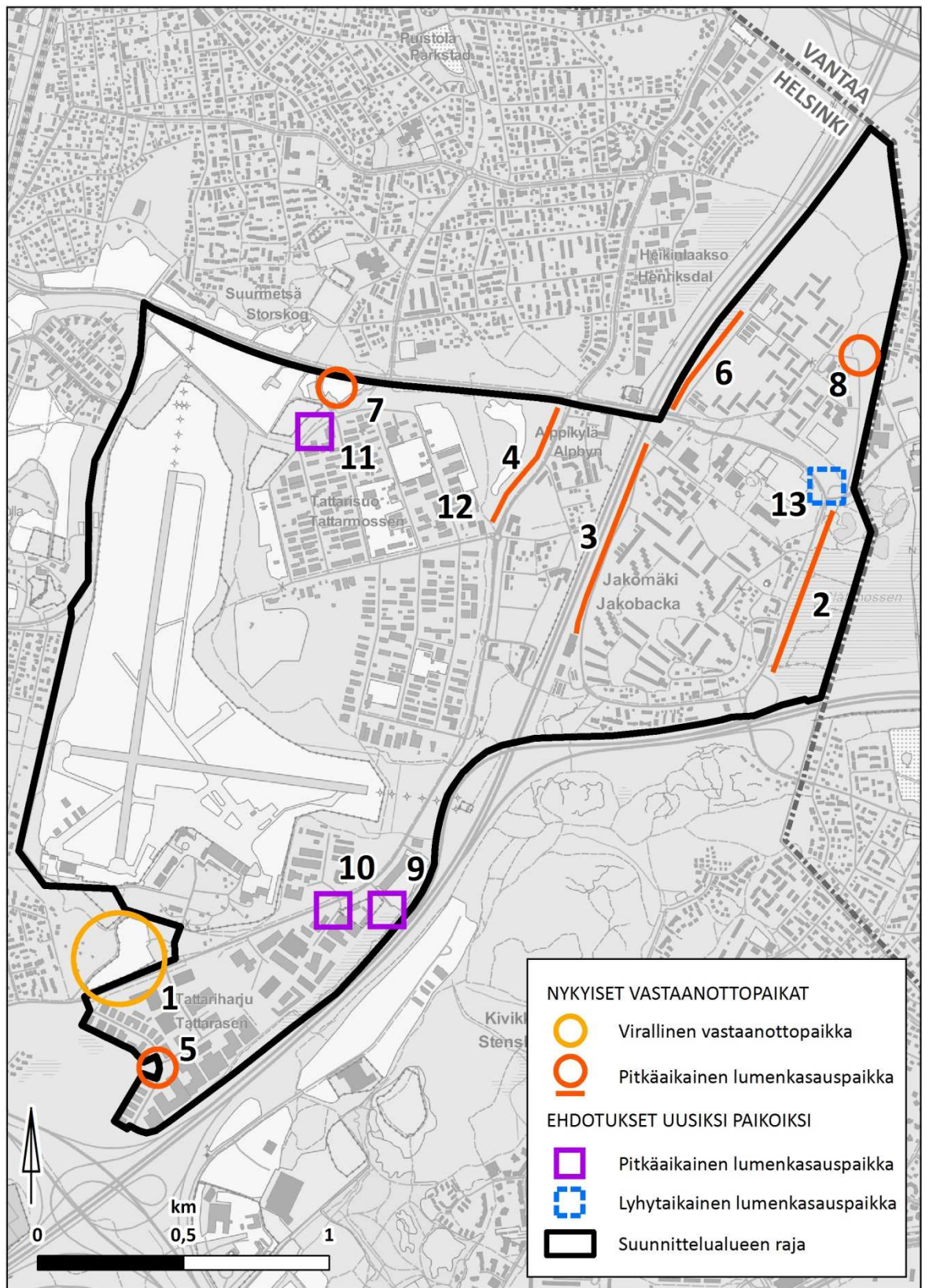
5) Valuraudantie, Valuraudankujan päädyn kohdalla

6) Mätästien länsipuoli

7) Rattitien itäpuolen maisemaniitty, Rattitien ja Suurmetsän tien kulmaus

8) Somerikkotien pääty

10.12.2015

Pohjakartta © Maanmittauslaitos 10/2015

Kuva 16 Lumilogistiikka.

10.12.2015

2) Esitetyt, uudet lumenkasauspaikat

Alla on kuvattu aluesuunnitelmaan sisältyneen lumilogistiikkatarkastelun yhteydessä löydetyt uudet lumenkasauspaikat.

Pitkäaikaiseksi lumenkasauspaikaksi soveltuvat, ensisijaiset alueet (lumi saa sulaa paikalleen):

9) Masuunikujan kääntöpaikka

Masuunikujan päädyssä sijaitsevan kääntöpaikka rajautuu rakentumattoomaan teollisuusalueeseen. Kääntöpaikan reunoilta maasto viettää kohti Lahdenväylän viertä kulkevaa ojaa eikä alueella ole merkittävää kasvillisuutta.

Kuva 17 Masuunikujan pääty sopii hyvin tilapäiseen lumenkasaukseen.

10.12.2015

10) Harkkoraudantien ja Tattariharjuntien kulmaus

Alue on merkitty asemakaavassa puistoalueeksi. Siinä ei ole tällä hetkellä merkittävää kasvillisuutta ja sitä on käytetty myös muuhun varastointiin. Alueella on hiekkapinta, joten tarvittaessa lumia voidaan ajaa lumenvastaanottopaikalle.

Kuva 18. Harkkoraudantien ja Tattariharjuntien kulmauksessa on tilaa lumelle.

11) Autotallintien pohjoisreuna välillä Rattitie - Tuulilasintie

Autotallintien pohjoispuolella olevan ojan kohtuullisen loivat luiskat mahdollistavat lumen kasauksen ojan reunaan. Lumen kasaamisessa tulee ottaa huomioon, että lumi ei pääse valumaan ojan pohjaan ja aiheuta siten patoa ojan pohjalle.

Kuva 19. Autotallintien loivat luiskat mahdollistavat lumen kasauksen.

10.12.2015

12) Kytkintien pysäköintialue

Alue on varattu asemakaavassa yleiseksi pysäköinti alueeksi raskaalle liikenteelle. Alueelle on mahdollista kasata lunta, jos sitä ei käytetä pysäköintiin.

Kuva 20. Kytkintiellä sijaitsee hyödyntämätön pysäköintialue.

Lyhytaikaiseksi lumenkasauspaikaksi soveltuvat, ensisijaiset alueet (lumi ajetaan lumenvastaanottopaikalle):

13) Huokotien ja Kuussillantien kulmaus

Alue on määritetty asemakaavassa LT-alueeksi. Alueella on asfalttipäällyste, mutta ei toimintoja tai asutusta lähistöllä. Lumia voidaan kasata siten, että ne eivät peitä näkyvyyttä Kuussillantieltä tultaessa. Alue on melko keskeisellä paikalle saavuttaessa Vantaalta, joten lumien ajaminen lumen vastaanottopaikalle on suotavaa.

Kuva 21. Huokotien ja Kuussillantien kulmauksessa on tilaa lumelle.

10.12.2015

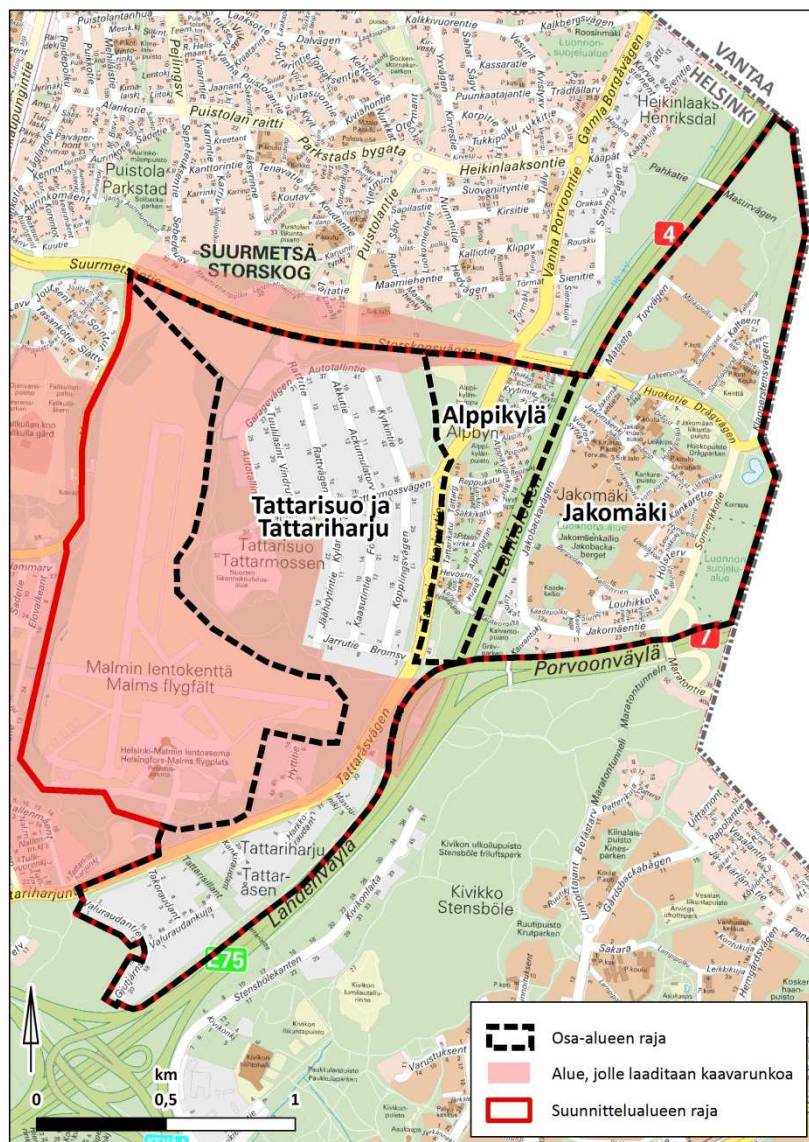
3 OSA-ALUEKUVAUKSET

Suunnitelma-alue on jaettu kolmeen osa-alueeseen maantieteellisen sijainnin, historiallisen ulottuvuuden, kaupunkikuvan sekä maankäytön perusteella.

Jakomäki on pääosin 1960 -luvulla valmistunut kerrostalolähiö, jonka Vantaan kaupungin raja sekä Lahden- ja Porvoonväylät rajaavat omaksi aluekonaisuudekseen.

Alppikylä on 2010 -luvulla rakentuva, tiivis, moderni ja yhtenäinen asuinalue, jota rajaavat Lahdenväylä, Tattariharjuntie sekä Suurmetsäntie. Ainoana poikkeuksena tähän, Alppikylän osa-alueeseen kuuluva Alppikylänhuippu -niminen viheralue sijaitsee Tattariharjuntien länsipuolella.

Tattarisuo ja Tattariharju ovat pienteollisuusalueita ja muodostavat oman osa-alueensa maankäyttöllisin perustein. Alueet ovat yleisilmeeltään keskenään erilaisia, mutta alueita tullaan jatkossa kehittämään yhtenäisillä suunnitteluperiaatteilla.

Kuva 22. Suunnittelualueen osa-aluejako.

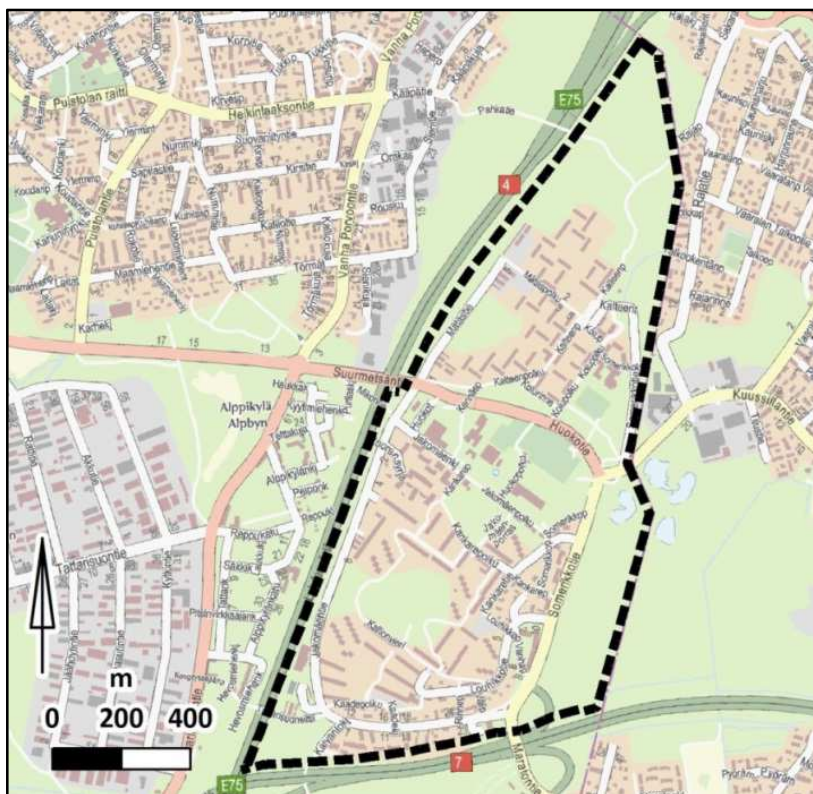
10.12.2015

3.1 Jakomäki

Alue sijoittuu typografialtaan kumpuilevaan maastoon, mukailleen osittain Vantaanjoen laakson itäpuolella sijaitsevaa selännettä. Jakomäen eteläosan kallioid ovat yksi Helsingin korkeimmista kohdista.

Jakomäen asuinalue on rakentunut kallioiseen maastoon pääosin 1960-luvulla ja sen rakennuskanta koostuu suurimmaksi osaksi betonielementtikerrostaloista. Alueen eteläosassa, Porvoonväylän tuntumassa on myös muutamia rintamamiestaloja. Betonia on käytetty rakennusten julkisivujen lisäksi myös yleisten alueiden rakenteissa. Valaistus ja rakenteet ovat perinteisiä ja käytännönläheisiä.

Kerro kartalla -kyselyn perusteella asukkaat kokevat alueen vahvuuksina ostoskeskuksen-, liikuntapuiston- ja hiekkakuoppien alueiden sekä leikkipuisto Jakomäen viihtyisyyden sekä Jakomäen kalliolta ja Kaivantopuistosta avautuvat näkymät. Yleisötilaisuuden työpajassa nousi esiin yleisten alueiden roskaisuus, opasteiden puuttuminen, Jakomäen aukion huono kunto, hiekkakuoppien alueen hyödyntämättömyys virkistystoiminnassa, huoli viheralueiden säilymisestä, viheralueiden välisten yhteyksien puuttuminen, Kaivantopuiston kasvillisuuden rehottaminen, kenttäalueen rakenteiden ja laitteiden vauriot ja Somerikkotien pyöräteiden puuttuminen. Lisäksi nostettiin esille toive Jakomäen leikkipuiston monipuolistamisesta.

Kuva 23. Jakomäen osa-alue

10.12.2015

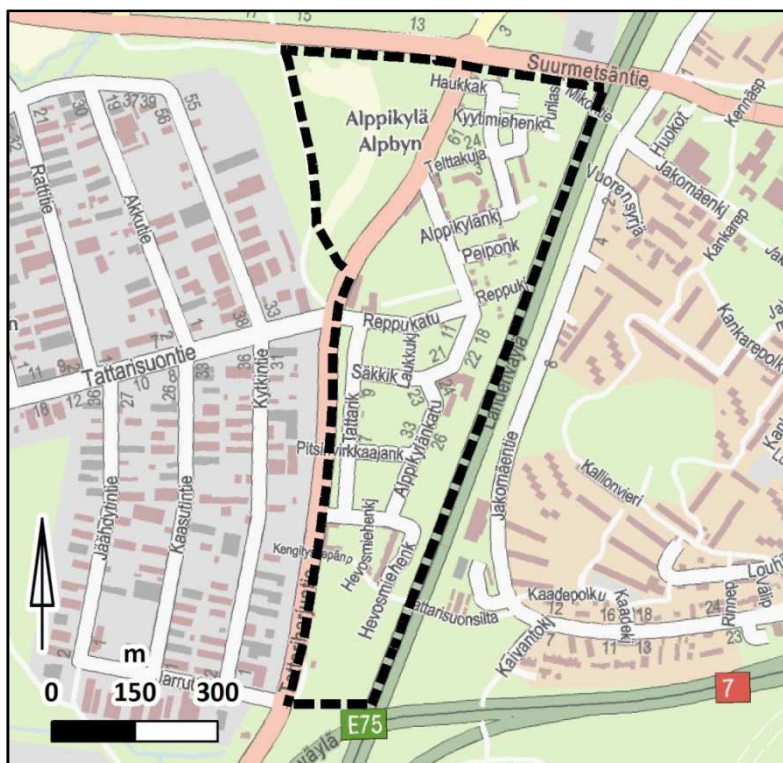
3.2 Alppikylä

Alppikylän alueen tavoitteena on ollut rakentaa kaupunkimaista asutusta noin 2 000 asukkaalle tämän vuosikymmenen kuluessa. Perinteisen puutalo-rakentamisen tilalle sovelletaan Alppikylän alueella eurooppalaisen kaupun-kimaisen pientaloasumisen uusia malleja. Suurin osa Alppikylästä on varattu englantilaistyyllisille townhouse -taloille, yksi korttelialue on varattu matalille atriumtaloille. Uudet asuinrakennukset alueella ovat monimuotoisia ja värik-käitä kivitaloja.

Alue sijaitsee hyvien virkistysyhteyksien läheisyydessä. Alppikylänhuippua ehdotetaan tässä suunnitelmassa kehitettävän toiminta- ja tapahtumapuis-toksi, jonne tullaan jatkossa laajemmaltakin alueelta niin kesällä kuin talvel-la. Sosiaali- ja terveyspalvelut, kulttuuripalvelut ja kaupalliset palvelut sijait-sevat Lahdenväylän toisella puolella, Jakomäen ostoskeskuksen läheisyydes-sä.

Alppikylän alueella on kiinnitetty erityistä huomioita meluntorjuntaan Lah-denväylän ja Malmin lentokentän läheisen sijainnin vuoksi. Lisäksi alueella on kiinnitetty erityistä huomiota myös pohjaveden suojeluun, sillä Alppikylän eteläpuolella on yksi Helsingin kriisiajan pohjavedenotamoista.

Kerro kartalla -kyselyn perusteella asukkaat kokevat alueen vahvuuksina Alppikyläntien ja Alppikylänhuipun viihtyisyyden ja rauhallisuuden. Yleisöti-laisuuden työpajassa nousi esiin viheralueiden puuttuminen Alppikylän alu-eelta. Alppikylän rakentaminen on edelleen kesken ja myös rakennettuja vi-heralueita on tulossa alueelle lisää kun esimerkiksi Alppikylänpuisto valmis-tuu.

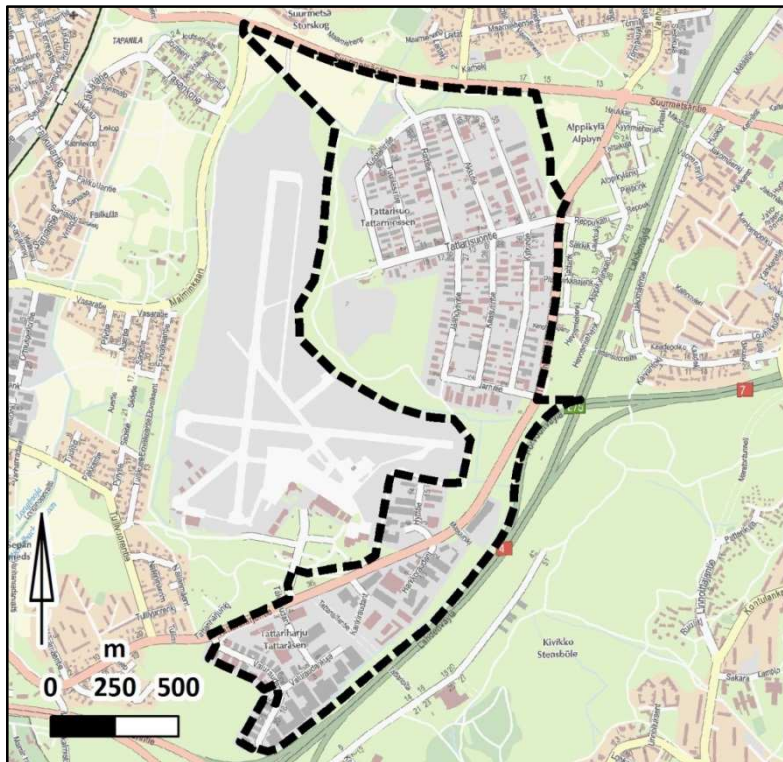
Kuva 24. Alppikylän osa-alue

10.12.2015

3.3 Tattarisuo ja Tattariharju

Tattarisuon ja Tattariharjun alueet tulevat säilymään pääosin nykyisen kaltaisina pienteollisuusalueina. Tattarisuon alue on rakennettu pehmeälle suopohjalle ja Tattariharju kantavan harjun päälle. Yleisilmeeltään alueet poikkeavat toisistaan. Tattariharjun katujen kuivatus on toteutettu reunatukien ja hulevesikaivojen avulla kun taas Tattarisuolla kadut kuivatetaan avo-ojiin. Tulevaisuudessa molempia alueita pyritään kehittämään yhtenäisten periaatteiden mukaisesti.

Kerro kartalla -kyselyn perusteella asukkaat kokevat alueen vahvuutena Malmin lentokenttää kiertävän ulkoilureitin, joka on kyselyn mukaan yksi alueen suosituimpia ulkoilualueita. Yleisötilaisuuden työpajassa nousi esiin Tattarisuon roskaisuus, Tattarisuon opasteiden, viheralueiden sekä pyöräily- ja jalankulkuyhteyksien puutteet sekä katualueiden huono kunto. Asukaspalautteesta on käynyt ilmi, että Alppikylän asukkaat mieltävät viereisen Tattarisuon alueen huonon kunnon vaikuttavan negatiivisesti kaupunkikuvaan ja Alppikylän alueen imagoon. Yleisötilaisuuden työpajaan osallistuneet pitivät Tattarisuon kehittämistä suunnitelma-alueen kiireellisimpänä ja tärkeimpänä hankkeena.

Kuva 25. Tattarisuon ja Tattariharjun osa-alue

10.12.2015

4 HANKKEIDEN VALINTA

Tarveselvityksen sekä asukkailta ja yrittäjiltä tulleen palautteen perusteella suunnittelualueelta tunnistettiin lukuisia tarpeita. Tässä aluesuunnitelmassa valittiin erityisesti asukastilaisuuden perusteella alueelle ehdotettavaksi viittä varsinaista hanketta sekä kahta jatkosuunnitteluhanketta.

Asukkaiden ja yrittäjien palautteen perusteella esitetään Tattarisuon alueen kehittämistä, sisältäen Tattarisuon jalankulun- ja pyöräilyn reittien- sekä Tattarisuon katuviheralueiden kunnostamisen ja Tattarisuon alueen sisääntulojen opastuksen kehittämisen. Lisäksi Alppikylänhuippua esitetään peruskorjattavan toiminta- ja tapahtumapuistoksi.

Tarveselvityksen maastokartoituksen perusteella esitetään jalankulku- ja pyörätien rakentamista Tattariharjuntien ajoradan itäpuolelle välillä Maasuonikuja – Jarrutie, Tattariharjun teollisuusalueen katujen peruskorjausta sekä Mätäspolun alueen peruskorjausta.

Tarveselvityksen ja asukkailta tulleen palautteen perusteella esitetään Jakomäen reittiverkoston ja opastuksen selkeyttämisen jatkosuunnittelun sekä Hiekkakuoppien alueen ja Slåttmossenin kehittämissuunnittelun käynnistämistä.

Esitettyjen hankkeiden lisäksi aluetta parannetaan myös tavanomaisten ylläpitotoimenpiteiden yhteydessä.

Esitetyt hankkeet on kuvattu tarkemmin seuraavissa kappaleissa:

4.1 Katu- ja viheralueille esitettävät hankkeet

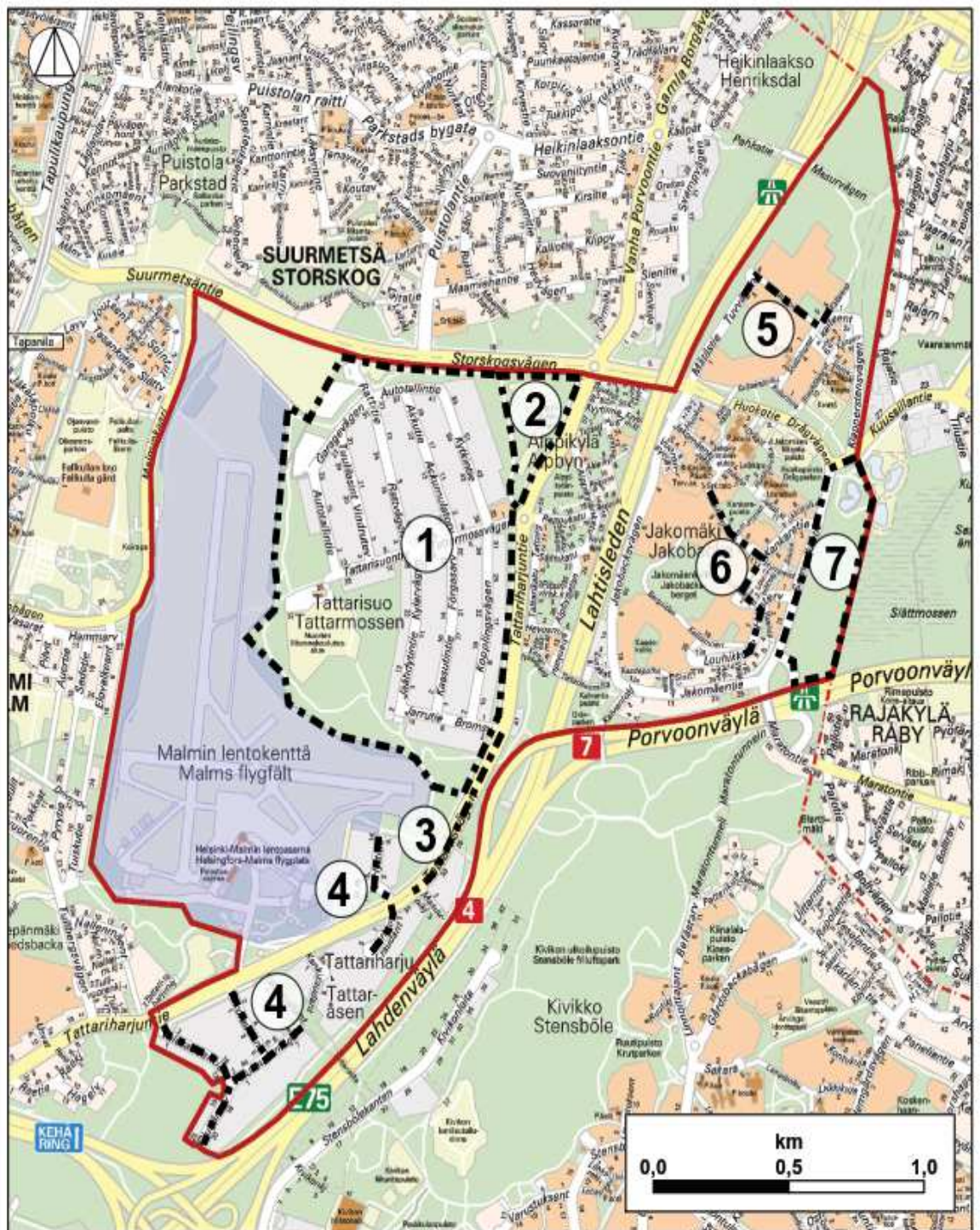
Seuraavia katu- ja puistoalueille sijoittuvia hankkeita esitetään toteutettavaksi tulevalla kymmenvuotiskaudella:

1)Tattarisuon alueen kehittäminen

Tattarisuon alue sijaitsee suunnitelma-alueen länsireunassa. Alue rajautuu lännessä ja etelässä Malmin lentokenttään ja sitä reunustavaan ulkoilureittiin, pohjoisessa Suurmetsäntiehen ja idässä Tattariharjuntiehen.

Tämä hanke sisältää kolme erilaista osahanketta, joita voidaan toteuttaa keskenään eri aikaan.

10.12.2015

Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 01/7/2013

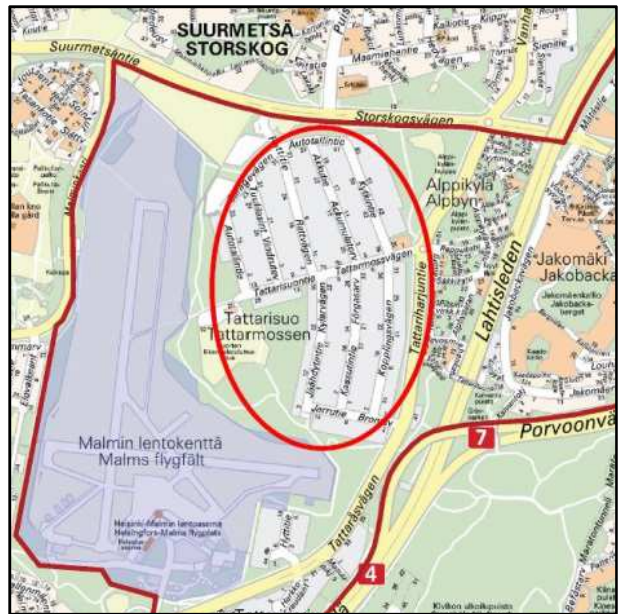
- suunnittelualan raja hanke-alueen raja
 suunnittelun ulkopuolella oleva Malmi lentokenttäalue

Kuva 26. Katu- ja puistoalueille esitettävät hankkeet

10.12.2015

A) Tattarisuontien jalankulun- ja pyöräilyn reittien kunnostaminen

Tattarisuontien jalankulku- ja pyörätie todettiin tarveselvityksen maastoinventoinneissa osittain huonokuntoiseksi. Väylän varrella oleva kasvillisuus oli leviittänyt kulkureitille haitaten merkittävästi väylän käyttöä. Lisäksi liittymäalueiden suojatiemaalaukset olivat kuluneet. Jalankulku- ja pyörätie päättyy Tattarisuontien päässä, Autotalintien liittymässä, josta jatkuu valaistu polku Nuorten liikennekoulutusalueen vierestä kohti lentokenttää kiertävää ulkoilureittiä. Rattitien jalankulku- ja pyörätien reunan asfaltti on murtunut ja piennaralueen kasvillisuus hävinnyt alueelle pysäköivien autojen vuoksi. Autojen virheellinen pysäköinti alueella tulisi estää ja jalankulku- ja pyörätie kunnostaa välillä Tattariharjuntie – Kytkintie.

Hankkeeksi ehdotetaan Tattarisuontien jalankulku- ja pyörätien varren kasvillisuuden kunnostusta, liittymien näkemäalueiden raivausta ja suojateiden maalausta sekä avo-ojan toimivuuden tarkastamista ja tarvittaessa kunnostusta. Tattarisuontien katupuulajina käytetään esimerkiksi tammea. Lisäksi hankkeeseen sisältyy nykyisen valaistun polkuyhteyden rakentaminen puistoraitiksi Autotalintien liittymästä Malmin lentokenttää kiertävälle ulkoilureitille. Puistoraitti rakennetaan vastaamaan samaa laatutasoa kuin varsinainen ulkoilureitti. Hankkeeseen sisältyy myös Jarrutien jalankulku- ja pyörätien kunnostus välillä Tattariharjuntie – Kytkintie.

Visiona on luoda alueesta siisti, selkeä ja turvallinen kokonaisuus. Alueen jalankulku- ja pyörätiet olisivat sekä toimivia, että viihtyisiä ja ne johtaisivat aina jonnekin kuten Malmin lentokenttää kiertävälle ulkoilureitille eivätkä päättyisi äkillisesti liittymäalueelle.

B) Tattarisuon katuviheralueiden kunnostaminen

Tattarisuon katuviheralueet todettiin tarveselvityksen maastoinventoinnissa pääosin huonokuntoisiksi. Katuviheralueita oli osittain käytetty tonttien pysäköintiin ja varastointiin. Lisäksi avo-ojina toimivat katuviheralueet olivat hyvin roskaisia, jolloin veden virtaus ojissa oli estynyt ja vesi noussut kaduille. Osa katuviheralueista oli hävitetty kokonaan päällystämällä ne soralla tai asfaltilla. Olemassa olevien katuviheralueiden hoito oli laiminlyöty jolloin kasvillisuus oli päässyt rehottamaan ja valtaamaan tilaa ympärillä olevilta väyliltä.

10.12.2015

Hankkeeksi ehdotetaan katuviheralueiden kunnostamista pahimpien kuivausongelmien, ojien ruoppaamisen, hulevesien käsittelyn ja kasvillisuuden siistimisen osalta. Lisäksi alueen katuviheralueiden luvattoman käytön valvontaa esitetään tehostettavan.

C) Tattarisuon alueen opastuksen ja orientoitumisen kehittäminen

Alueen yrittäjiltä ja lähialueen asukkailta tulleen palautteen perusteella Tattarisuon teollisuusalueen opastukseen kaivataan parannusta. Tästä syystä hankkeeksi ehdotetaan opastuksen parantamista erityisesti alueen sisään-tuloväylien yhteydessä sekä muita alueen orientoitumista parantavia toimenpiteitä.

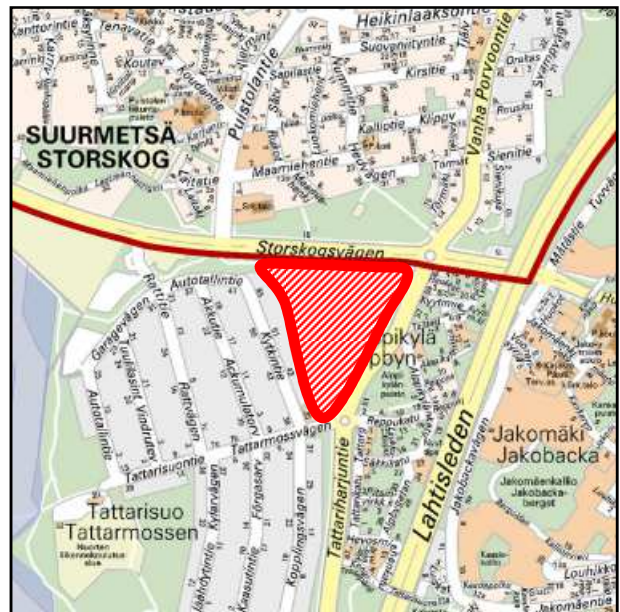
Visiona on, että alueen sisään-tuloväylien varsien opasteet olisivat selkeitä ja alueella pystyisi orientoitumaan ja navigoimaan helposti ja suoraan kohteeseensa. Tässä auttaa liittymäalueiden personointi esimerkiksi istutusten tai kadunnimikylttien tms. katurakenteiden värikoodauksen avulla.

2) Alppikylänhuipun peruskorjaus toiminta- ja tapahtumapuistoksi

Alppikylänhuippu sijaitsee Lahden väylän länsipuolella, Alppikylän sekä Tattarisuon teollisuusalueen välissä, Suurmetsäntien eteläpuolella. Huippu näkyy Suurmetsäntielle ja on selkeästi erottuva, korkeampi kohta maisemassa.

Alppikylänhuipun rinteillä kasvaa mäntyvaltaista metsikköä. Osa rinteestä on avaraa, niittymäistä, avointa aluetta, jota asukkaat käyttävät talvisin mäen laskuun ja kesäisin oleskeluun. Avoimet alueet kuuluvat hoitoluokkaan B2 (käyttöniityt). Huippua ympäröivät metsäalueet kuuluvat hoitoluokkaan C1.2 (lähivirkistysmetsät).

Huipulle johtavat reitit ovat osittain umpeenkasvaneita, kuraisia ja liukkaita. Polkuja käytetään myös ratsastusreittinä. Myös ajoneuvoilla ajettava huoltotie on huonossa kunnossa. Huipulla on yksi pitkä puupintainen penkki, joka on rikkiäinen eikä täytä tarkoitustaan alueella. Alueen valaistus on pääosin riittämätön. Asukaspalautteessa on myös maininta valaistuksen tarpeesta.

Hankkeen tavoitteena on kehittää alueen yleisilmettä siten, että lopputuloksena on toiminnallinen ja monipuolinen viheralue. Toiminnallisesti vahvistetaan viheralueen nykyistä virkistyskäyttöä sekä luodaan puitteet uusille toiminnoille kuten esimerkiksi pienimuotoiselle yritykselle, joka myy virvokkeita ja vuokraa liikunta- ja leikkitarvikkeita. Alueen turvallisuutta vahvistetaan

10.12.2015

kunnostamalla ja lisäämällä valaistusta ja polkuverkostoa. Alue palvelee jatkossa myös muiden koillisen Helsingin asuinalueiden asukkaita.

Alueen keskeisenä toiminta-alueena on kovaa kulutusta kestävä käyttönurmi. Metsäisiä alueita harvennetaan ja lajivalikoimaa monipuolistetaan käyttäen koristepuita ja pensaita. Alueen rinteitä voidaan käyttää katsomoalueina erilaisia tapahtumia varten. Vapaaksi jäävä nurmikko toimii toiminta- ja oleskelualueena ympäri vuoden. Loivempi etelärinne soveltuu oleskelu-, piknik- ja pelialueeksi. Huipun päällä on aluevaraus esimerkiksi kioskia ja huvimajaa varten.

Alppikylänhuipulle johtavat reitit Tattariharjuntien suunnalta kunnostetaan ja valaistaan. Avoimen nurmialueen ja metsäisen alueen reunalle sijoitetaan yksi 3 - 4 m leveä valaistu pääreitti, jonka pinnoitteena käytetään joustavaa materiaalia, esim. purua. Lisäksi perustetaan kapeampia sorapintaisia polkuja täydentämään pääverkostoa.

Alueelle tullaan Tattariharjuntien suunnalta, johon on kaavassa varattu pikaraitiotie, sekä Suurmetsätien suunnalta, jonka varrelle sijoitetaan pysäköintialue. Ulkoilureittejä pitkin alueelle pääsee myös Tattariharjun ja Tattarisuon alueilta hyvin turvallisesti. Hankkeen toteuttaminen edellyttää puistosuunnitelman laatimisen.

3) Tattariharjuntien jalankulku- ja pyörätien rakentaminen välille Masuunikuja – Jarrutie

Tattariharjuntie on suunnitelma-alueutta halkova pääkatu, jota rajaa etelässä Kehä I ja pohjoisessa Suurmetsäntie. Tattariharjuntien ajoradan länsipuolella sijaitsee yhdistetty jalankulku- ja pyörätie koko kadun pituudella, mutta itäpuolella vain välillä Suurmetsäntie – Jarrutie, Masuunikuja – Hakkoraudentie ja Takoraudentie – Valuraudentie. Lisäksi ajoradan itäpuolella sijaitsee jalkakäytävä välillä Tullivuorentie – Malmin Kalmistotie.

Hankkeeksi esitetään jalankulku- ja pyörätien rakentamista Tattariharjuntien ajoradan itäpuolelle välille Masuunikuja – Jarrutie. Hankkeeseen sisältyy lisäksi keskisaarekkeellisen suojatien rakentaminen Alppikylän eteläosasta Malmin lentokenttää kiertävälle ulkoilureitille johtavan puistoreitin kohdalle sekä suojateiden rakentaminen Gasumin tankkausaseman ajoliittymien kohdalle.

10.12.2015

Visiona on luoda Tattariharjuntielle jatkuvat ja yhtenäiset jalankulku- ja pyörätiet Suurmetsäntien kiertoliittymästä tässä vaiheessa Harkkoraudantien liittymään asti. Tulevaisuudessa jalankulku- ja pyörätie voisi jatkua aina Malmin kalmistotielle asti. Jalankulku- ja pyörätie toteutetaan samanlaisena kuin se on toteutettu välille Suurmetsäntie – Jarrutie. Visiona on myös yhtenäisen ulkoilureitin toteuttaminen Alppikylän asuinalueelta Malmin lentokenttää kiertävälle ulkoilureitille ja turvallisen ylityspaikan luominen Tattariharjuntien yli. Ratkaisu parantaa Alppikylän uuden asuinalueen asukkaiden ulkoilumahdollisuuksia. Ulkoilureittiä tulee käyttämään myös Jakomäen asukkaat sillä reitin lähtökohta on sijoitettu Jakomäestä Lahdenväylän yli Alppikylään suuntautuvan jalankulku- ja pyörätien varteen. Ulkoilureitti on suurimmaksi osaksi olemassa, mutta Tattariharjuntien ylityskohdan puuttuessa reittiä ei juurikaan käytetä. Hankkeen pohjaksi täytyy tarkistaa liikennesuunnitelma.

4) Tattariharjun teollisuusalueen katujen peruskorjaus

Tattariharjun teollisuusalue sijaitsee aivan suunnitelma-alueen eteläisimmässä osassa rajautuen etelässä ja idässä Lahdenväylään ja pohjoisessa Tattariharjuntiehen. Teollisuusalueen katuihin sisältyy Valuraudantie, Valuraudankuja, Takoraudantie, Kankiraudantie, Harkkoraudantie, Hyttitie ja Masuunikuja. Takoraudantien liittymäalueen läheisyydestä on ajoyhteys Malmin lentokentälle.

Valuraudantie on alueen kaduista selkeästi huonoimmassa kunnossa. Kadun eteläosan ajoradalla ja jalkakäytävillä on laajaa ja vakavaa päällyste- ja reunakivivaurioita. Pahimmissa kohdassa, Valuraudankujan liittymästä etelään, rikkaruohot kasvavat jalkakäytävän asfalttipäällysteen halkeamista sekä reunatuen ja asfaltin välistä murtaen asfalttipäällystettä ja irrottaen liimattuja betonireunatukia. Kadun pohjoisosan ajoradalla on asfaltissa suuria reikiä ja painumia. Koko katualue kärsii kuivatusongelmista veden seisoessa ja muodostaessa lätäköitä painumien ja reikiä kohdille. Katuviheralueita on päällystetty soralla tai niitä käytetään tonttien varastotilana. Niiden katuviheralueiden, joilla on edelleen kasvillisuutta, kasvillisuus rehoittaa epäsiististi. Kadun päässä olevaa kääntöpaikkaa kiertävä jalkakäytävä rajautuu epäselvästi katualueen päässä sijaitsevaan tontin pysäköintikenttään.

Takoraudantie on edelleen pääosin tyydyttävässä kunnossa, mutta ajoradalla ja jalkakäytävillä on pisteittäisiä, mutta paikoin laajojakin painumia ja reikiä,

10.12.2015

jotka aiheuttavat kuivatusongelmia erityisesti Takorausdantien ja Tattariharjuntien liittymässä olevan suojatien päälle.

Valorausdankuja kärsii myös kuivatusongelmista. Lisäksi jalkakäytävältä puuttuu lyhyeltä matkalta päällyste ja katuviheralueen kasvillisuus rehottaa epäsiististi. Valorausdankujan päässä on epämääräisesti rajautuva kääntöpaikka, joka kärsii myös kuivatusongelmista.

Malmin lentokentälle ja Malmin viralliselle lumenvastaanotto paikalle johtaa Takorausdantien liittymän läheisyydestä katu, jonka ajorata on pääsääntöisesti tyydyttävässä kunnossa. Ajoradan varressa ei ole jalkakäytävää, jolloin reunakiven takana oleva nurmetettu reunakaista on tallautunut kuraiseksi poluksi. Samassa kohdasta, ajoradan toiselta puolelta linjautuu jalankulku- ja pyörätie kohti Tattariharjuntien linja-autopysäkkiä. Tämä väylä on niin kauttaaltaan suuria reikiä täynnä, että väylä on käytännössä käyttökelvoton.

Harkkorausdantiella ajorata on pääsääntöisesti tyydyttävässä kunnossa. Jalkakäytävällä on painumia, jotka aiheuttavat kuivatusongelmia. Lisäksi katuviheralueiden kasvillisuus on epäsiisti.

Hyttitien ajorata on pääsääntöisesti tyydyttävässä kunnossa lukuun ottamatta muutamia yksittäisiä reikiä ja painumia. Kadun päädyssä sijaitsevalla kääntöpaikalla on pahoja kuivatusongelmia ja kääntöpaikalle johtavalta jalkakäytävältä puuttuu yhdestä kohdasta asfalttipäällyste. Kadun keskivaiheilla oleva pysäköintialue rajautuu epämääräisesti ympäröivään katuviheralueeseen ja lisäksi pysäköintialueen läheisyydessä oleva jalkakäytävä ei jatku aivan pysäköintialueelle saakka, mikä haittaa pysäköintialueen käyttöä.

Alueen yleisilme kaipaa kasvojen kohotusta. Hankkeeksi esitetään tarveselvityksen maastoinventointien perusteella huonokuntoisiksi todettujen Valorausdantien, Valorausdankujan, Takorausdantien, Harkkorausdantien ja Hyttitien peruskorjausta. Lisäksi Malmin lentokentälle johtavaan katuun liittyviä jalankulku- ja pyörätieyhteyksien kunnostamista tulee selvittää.

Visiona on luoda alueesta nykyaikainen pienteollisuusympäristö, jonka yleisilme houkuttelee asiakkaita alueen palvelujen äärelle. Alueen jalkakäytävät tulee olla toimivia ja turvallisia, jonka lisäksi katuviheralueet tulee olla siistejä ja huoliteltuja. Kapeilla ja pienillä erotus- ja reuna-alueilla tulee harkita betonikiveyksen käyttöä nurmikon sijaan. Suurempia reuna-alueita ehostetaan erilaisilla istutuksilla. Kehittämistyön yhteydessä tulee keskustella alueella toimivien yrittäjien kanssa ja pyrkiä yhteistyöllä parantamaan yleisilmettä. Epämääräisiksi koettuja alueita rajataan selkeämmiksi käyttämällä esimerkiksi reunatukea sekä betonikiveystä. Hankkeen toteuttaminen edellyttää katusuunnitelmien päivittämistä.

10.12.2015

5) Mätäspolun alueen peruskorjaus

Mätäspolku on Jakomäen pohjoisosassa sijaitseva, lännessä Mätästien ja idässä Kalteenpolkuun rajautuva jalankulku- ja pyörätie, joka on tarveselvityksen maastoinventoinnin perusteella huonossa kunnossa. Mätäspolku toimii ainoana väylänä Mätästien päädyn kerrostaloalueelta Kalteentien palveluihin (pitseria, ravintola) sekä linja-autopysäkeille, Mätäspolun puistikon leikkipaikalle ja Pahkatien metsän ulkoilureitistöön.

Mätäspolulla on koko väylän osuudella painumia, päällyste- ja reumatukivaurioita sekä kuivatusongelmia. Vastaavia vaurioita tunnistettiin myös Mätäspolun länsipäässä sijaitsevalla Mätästien kääntöpaikalla. Kalteenpolun puoleisessa päässä olevan betonilaatoituksen saumat ovat epätasaiset ja aiheuttavat kompastusvaaraa. Lisäksi samalla alueella olevat, Kalteenpolun ja Kalteentien toisistaan erottavat pollarit ovat vinossa ja pollareiden perustamisessa käytetty betonipaakku ulottuu pintaan asti katkaisten alkuperäisen noppakivetyn erotuskaistan.

Hankkeeksi esitetään Mätäspolun, Mätästien kääntöpaikan sekä Kalteenpolun kävely-ympäristön pinnoitteiden sekä kalusteiden ja varusteiden peruskorjausta. Visiona on luoda alueelle jalankulun ja pyöräilyn näkökulmasta viihtyisä, turvallinen ja toimiva kulkuyhteys asuinalueelta alueen palvelujen äärelle. Saavuttaessa Kalteentien linja-autopysäkkien tuntumaan, Mätäspolku laajenee avoimeksi torimaiseksi aukioksi. Aukiosta tehdään viihtyisä yleinen tila. Aukion viihtyisyyttä luodaan lisäämällä alueelle penkkejä ja suunnittelemalla istutus- ja kiveysalueet uudelleen. Myös asukaspalautteissa on toivottu alueelle lisää penkkejä.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää katusuunnitelmien päivittämistä.

6) Jakomäen reittiverkoston ja opastuksen selkeyttämisen jatkosuunnittelu

Yleisötilaisuuden työpajassa nousi esiin opastuksen puuttuminen esimerkiksi Jakomäen kallioille, Lahdentien alikulkuun, kirjastoon, leikkipuistoihin, uimahallille ja luonnonsuojelualueelle.

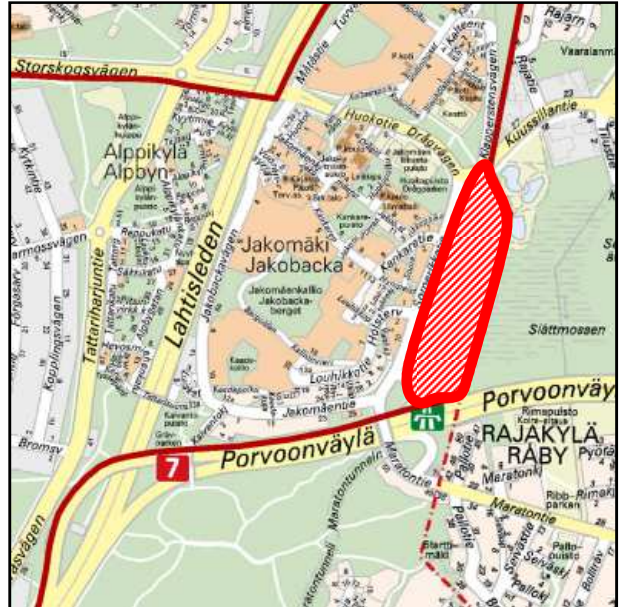
Hankkeeksi ehdotetaan Jakomäen reittiverkoston ja opastuksen selkeyttämisen jatkosuunnittelua sisältäen liikenteenohjaussuunnitelman päivittämisen ja tarkistamisen maastossa sekä liikennesuunnitelman laatimisen turvattomaksi koetulle Kankarepolun osalle. Visiona on luoda Jakomäkeen jalankulkua ja pyöräilyä tukeva, selkeä opastus alueella sijaitseviin palveluihin. Lisäksi Kankarepolusta luodaan yksiselitteinen, yhtenäinen ja turvallinen kulkuyhteys, josta taloyhtiön pysäköintialueet olisi selvästi visuaalisesti erotettu. Pysäköintiä yksityisellä pysäköintipaikalla rajoittavat liikennemerkkit tulisi kohdistaa pysäköintialueelle esimerkiksi parkkiruutujen eteen eikä yleisellä alueella sijaitsevien kulkureittien varteen. Hankkeen toteuduttua alueella ei tule olla yhtäkään yksityisalueesta kertovaa opastetta yleisellä katualueella tai sen varrella.

10.12.2015

7) Hiekkakuoppien alueen ja Slåttmossenin kehittämissuunnittelu

Slåttmossenin kosteikon luonnon-suojelualue rajautuu lännessä ja pohjoisessa Somerikkotiehen, etelässä Porvoonväylään ja idässä Vantaan kaupungin rajaan. Kosteikkoalue jatkuu idässä Vantaan kaupungin puolella. Slåttmossenin kosteikkoalue sijaitsee Helsingin ja Vantaan alueella siten, että Helsingin alue käsittää noin kolmanneksen kosteikosta. Suurin osa Helsingin alueella sijaitsevista kosteikosta kuuluu NATURA-ohjelmaan ja hoitoluokkaan S (suojelualueet). Vantaan alueella sijaitsevan kosteikon osan omistaa yksityinen taho.

Alue on suosittu ulkoilualue ja sinne rakennetut pitkospuut ovat hyvässä kunnossa. Pitkospuureittien varrella on muutamia kohtia, joissa suokasvillisuus on vaurioitunut. Somerikkotieltä suoalueelle johtaa kolme käytössä olevaa reittiä, jotka vaikuttavat syntyneen asukkaiden käytön seurauksena. Reitit eivät vastaa toivottua tasoa ja niissä on selvä kunnostustarve.

Hiekkakuopat sijaitsevat Slåttmossenin luonnonsuojelualueen pohjoispuolella. Alue muodostuu polkuverkostosta sekä neljästä lammesta, joita käytetään kesäisin epävirallisina uintipaikkoina. Kaikki lammet ovat tällä hetkellä yksityisomistuksessa. Kolme lammesta sijaitsee Vantaan kaupungin puolella ja läntisin Helsingin kaupungin puolella. Helsingin kaupungin alueella sijaitsevan hiekkakuopan ympäristön yleisilme on hyvin luonnonmukainen. Lammen kiertävä reitti ei ole valaistu. Helsingin kaupungin alueella sijaitsevan hiekkakuopan ympäri kiertävä reitti on varustettu penkeillä ja jäteastioilla, joita on töhritty. Aluetta ympäröivät metsäalueet kuuluvat hoitoluokkaan C1.2 (lähivirkistysmetsät) sekä C5 (arvometsät).

Hankkeen tavoitteena on lisätä viheralueen virkistyskäyttöä luonnon ja maiseman arvoja turmelematta. Somerikkotieltä Slåttmossenin alueelle johtavat reitit on perustettava tai kunnostettava turvallisiksi varsinkin tieltä johtavalla luiskan osuudella. Reittien alkuun sijoitetaan opasteet. Pitkospuiden alkupään alueella on sopiva avoin kohta, johon voidaan sijoittaa pieni, metsäiseen ympäristöön sopiva oleskelualue penkkeineen, roska-astioineen ja opastauluineen. Luonnonsuojelualueen suojelutavoitteet täyttyisivät paremmin, mikäli pitkospuita jatkettaisiin siten, että reitit muodostavat yhtenäisen lenkin tallaamatta suopohjaa.

10.12.2015

Slåttmossenin luonnonsuojelualueella kävijät käyttävät koira-aitauksen pysäköintialuetta, jonka toimivuutta tulisi parantaa. Liitekartassa on esitetty aluevaraus toimivalle pysäköintialueelle. Koira-aitauksen pysäköintialuetta käyttävät helsinkiläisten lisäksi myös Vantaan kaupungin asukkaat ja se palvelee koira-aitauksen, Slåttmossenin ja hiekkakuoppien alueiden käyttäjiä.

Hiekkakuoppien ympäristö kehitetään siten, ettei toiminta vaaranna pohjavesialuetta. Helsingin alueella sijaitsevan kuopan valaistu reitti pidetään kunnossa ja sen varrelle sijoitetaan riittävästi penkkejä ja roska-astioita. Reitistö täydennetään Helsingin alueella. Asukkaat toivovat uimarantaa ja siihen liittyviä peruspalveluja sekä koirien uittopaikkaa. Uintimahdollisuuksia tällä pohjavesialueella on vielä selvitettävä jatkotutkimuksin ja jatkosuunnittelun myötä. Sydämen muotoisen lammen niemi soveltuu oleskelualueeksi, johon sijoitetaan penkkejä, roska-astia ja grillikatos. Lounaassa sijaitsevaan korkeampaan näköalapaikkaan sijoitetaan penkki. Lammen pohjoispää soveltuu rantapeleihin. Pysäköintialue sijoitetaan esim. Huokotien ja Somerikkotien väliselle alueelle.

Hanketta suunnitellaan yhdessä Vantaan kaupungin ja alueen asukkaiden kanssa. Hankkeen toteutumisen edellytyksenä on, että alue siirtyy Helsingin kaupungin omistukseen.

Kuva 27. Hiekkakuoppien alueen uintimahdollisuuksia tulee selvittää jatkosuunnittelun yhteydessä

10.12.2015

5 HANKE-ESITYKSET JA RAHOITUSTARVE

Suunnitelma-alueelle esitetään seuraavia hankkeita:

- Tattarisuon alueen kehittäminen, 500 000 euroa (alv 0 %)
- Alppikylänhuipun peruskorjaus toiminta- ja tapahtumapuistoksi, 600 000 euroa (alv 0 %)
- Tattariharjuntien jalankulku- ja pyörätien rakentaminen välille Maasuunikuja – Jarrutie, 300 000 euroa (alv 0 %)
- Tattariharjun teollisuusalueen katujen peruskorjaus, 1 500 000 euroa (alv 0 %).
- Mätäspolun alueen peruskorjaus, 500 000 euroa (alv 0 %)

Hankkeiden arvioitu rahoitustarve on 3,4 miljoonaa euroa (alv 0 %).

Suunnitelma-alueelle esitetään seuraavia jatkosuunnitteluhankkeita:

- Jakomäen reittiverkoston ja opastuksen selkeyttämisen jatkosuunnittelu, 50 000 euroa (alv 0 %)
- Hiekkakuoppien alueen ja Slåttmossenin kehittämissuunnittelu, 100 000 euroa (alv 0 %)

Jatkosuunnitteluhankkeiden arvioitu suunnittelukustannustarve on 0,15 miljoonaa euroa (alv 0 %).

10.12.2015

6 LÄHTEET

Julkaistut lähteet

Helsingin kaupunkikalusteohje, Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2010:8 / Katu- ja puisto-osasto.

Helsingin kaupunkikasviopas, Helsingin kasvisuunnittelun työkalupalkki, Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2010:12 / Katu- ja puisto-osasto.

Suunnittelukeskus Oy (2003). Vuosaaren, Vartiokylän, Tattarisuon ja Kallahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelma. Helsingin kaupunki, uudenmaan ympäristökeskus. 28 s.

Helsingin kaupunki (2007). Helsingin pienvesiohjelma. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisuja 2007:3 / Katu- ja puisto-osasto. 172 s.

Helsingin kaupungin hulevesistrategia. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisuja 2008:9 / Katu- ja puisto-osasto.

Lumen vastaanottopaikat selvitys. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisuja 2010:16 / Katu- ja puisto-osasto.

Huleveden varassa olevien luonto- ja virkistysarvojen kartoitus. Helsingin kaupungin rakennusvirasto, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2014

Hulevesitulvariskien alustava arviointi Helsingin kaupungissa, Arviointiselostus, Helsingin kaupungin rakennusvirasto, Finnish Consulting Group, 2011

Hulevesitulvariskialueiden ja hulevesitulvaherkkien alueiden selvittäminen Helsingin kaupungissa, Helsingin kaupungin rakennusvirasto, Finnish Consulting Group, 2012

Närhi, Mari-Anna (2011). Vantaan Krapuojan ja Kormuniitynojan ekologinen tila pohjaeläimistön kuvastamana sekä sedimentin tutkimus. Pro gradu-tutkielma. Helsingin yliopisto, Ympäristötieteiden laitos. 62 s.

Ruth, Olli (2004). Kaupunkipurojen hydrogeografia kolmen esimerkkivaluma-alueen kuvastamana Helsingissä. Helsingin yliopiston Maantieteen laitoksen julkaisuja B 50 139 s., 9 liites.

Viheralueiden hoitoluokitus. Viherympäristöliitto ry, julkaisu 36, Helsinki 2007

Yleiskaava 2002. Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto. Yleissuunnitteluosasto. Hyväksytty 26.11.2003.

10.12.2015

Karttalähteet

Maanmittauslaitoksen maastotietokanta 5/2015

Helsingin kaupunki (2015). Helsingin yleiskaava. Teemakartta virkistys- ja viherverkosto 2050. Viitattu 18.6.2015. http://www.yleiskaava.fi/wp-content/uploads/2014/11/virkistys_viherverkosto_teemakartta.jpg

Verkkojulkaisut

Helsingin kaupungin karttapalvelu, <http://kartta.hel.fi/>

Helsingin kaupungin tietokeskus. <http://www.aluesarjat.fi/>

Helsingin kaupungin nuorisoasiankeskus,
<http://tattarisuonmoottorihalli.munstadi.fi/liikennekoulutusalue/>

Helsingin kaupungin strategiaohjelma

Tekijä(t) Zuzana Hrasko-Johnson, Timo Häll, Anniina Tarhonen, Anne Ekholm, Antti Siuruainen, Markus Holstein	
Julkaisun yhdyshenkilö rakennusvirastossa Anni Tirri	
Nimeke Jakomäen, Tattarisuon ja Tattariharjun aluesuunnitelma	
Sarjan nimeke	
Sarjanumero	Julkaisuaika 12/2015
Sivuja 44	Liitteitä 0
ISBN 978-952-331-048-3	ISSN 1238-9579
Kieli koko teos suomi	Yhteenveto suomi
Tiivistelmä Tämän aluesuunnitelman suunnittelualueeseen kuuluvat Jakomäen peruspiiri, Puistolän peruspiirin osa-alueet Tattarisuo ja Alppikylä, sekä Malmin peruspiiriin kuuluva Tattariharju. Suunnitelma-alueen pinta-ala on noin 411 hehtaaria ja väkiluku vuonna 2015: 6 331 asukasta. Väestöennusteen mukaan alueen väkiluku tulee kasvamaan lähes 50 % seuraavan 10 vuoden aikana, minkä lisäksi Malmin lentokentän aluetta suunnitellaan 25 000 asukkaalle. Aluesuunnitelman vuorovaikutus sisälsi loppuvuodesta 2013 tehdyn käyttäjäkyselyn, erillisen maastokyselyn luonnonhoidosta, rakennusviraston asiantuntijasidosryhmien väliset kokoukset sekä Jakomäen kirjastossa 23.4.2015 pidetyn 2-osaisen asukastilaisuuden. Lisäksi asukkaiden oli mahdollista seurata suunnittelun vaiheita ja kommentoida materiaalia rakennusviraston Internetsivujen kautta koko suunnittelutyön ajan. Tarveselvityksen maastoinventoinnin sekä alueen asukkailta ja yrittäjiltä saadun palautteen perusteella hankkeiksi ehdotetaan Tattarisuon alueen kehittämistä, sisältäen Tattarisuon jalankulun- ja pyöräilyn reittien- sekä Tattarisuon katuviheralueiden kunnostamisen ja Tattarisuon alueen sisääntulojen opastuksen kehittämisen, Alppikylänhuipun peruskorjausta toiminta- ja tapahtumapuistoksi, jalankulku- ja pyörätien rakentamista Tattariharjuntien ajoradan itäpuolelle välille Masuunikuja – Jarrutie, Tattariharjun teollisuusalueen katujen peruskorjausta sekä Mätäspolun alueen peruskorjausta. Lisäksi esitetään Jakomäen reittiverkoston ja opastuksen selkeyttämisen jatkosuunnittelun- sekä Hiekkakuoppien alueen ja Slåttmossenin kehittämissuunnittelun käynnistämistä.	
Avainsanat Aluesuunnitelma, Jakomäki, Tattarisuo, Tattariharju, Alppikylä	